

ES-SYSTEM

JEDNOSTKOWY
RAPORT
ROCZNY

R

sporządzony według
międzynarodowych
standardów
sprawozdawczości
finansowej

za 2012 rok

Kraków, 19 marca 2013

Spis Treści

1.	WPROWADZENIE DO RAPORTU ROCZNEGO	5
2.	PISMO PREZESA ZARZĄDU	5
3.	SPRAWOZDANIE ZARZĄDU ES-SYSTEM S.A. Z DZIAŁALNOŚCI ES-SYSTEM S.A.	6
	W 2012 ROKU.	6
3.1.	OMÓWIENIE WYNIKÓW FINASOWYCH ZA 2012 ROK	6
3.1.1.	SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH ES-SYSTEM S.A.	7
3.1.2.	SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ ES-SYSTEM S.A.	7
3.1.3.	SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH ES-SYSTEM S.A.	8
3.1.4.	WYBRANE WSKAŹNIKI FINANSOWE ES-SYSTEM S.A.	8
3.1.5.	DEFINICJE WSKAŹNIKÓW FINANSOWYCH.....	9
3.1.6.	STRUKTURA SPRZEDAŻY - KRAJ/ZAGRANICA	9
3.1.7.	ISTOTNE ZDARZENIA I CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE	11
	ES-SYSTEM S.A.	11
4.	POZOSTAŁE WYDARZENIA I CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA WYNIKI FINANSOWE 2012 ROKU.....	13
5.	CHARAKTERYSTYKA ZEWNĘTRZNYCH I WEWNĘTRZNYCH CZYNNIKÓW ISTOTNYCH DLA ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ, PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI W OKRESIE NASTĘPNEGO ROKU, Z UWZGLĘDNIENIEM ELEMENTÓW STRATEGII RYNKOWEJ. CHARAKTERYSTYKA POLITYKI W ZAKRESIE KIERUNKÓW ROZWOJU GRUPY KAPITAŁOWEJ.....	16
5.1.1.	Otoczenie i tendencje rynkowe.....	16
6.	POZOSTAŁE INFORMACJE	19
6.1.	OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ, Z OKREŚLENIEM, W JAKIM STOPNIU EMITENT JEST NA NIE NARAŻONY.	19
6.1.1.	Czynniki zewnętrzne	19
6.1.2.	Czynniki wewnętrzne	20
6.2.	OŚWIADCZENIE O STOSOWANIU ŁADU KORPORACYJNEGO	21
6.2.1.	Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny.	21
6.2.2.	Informacje w zakresie, w jakim Emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego, wskazanie tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia.	21
6.2.3.	Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.	22
6.2.4.	Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji, wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.	23
6.2.5.	Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień.	23
6.2.6.	Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi, przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.	23
6.2.7.	Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta.	24
6.2.8.	Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.	24
6.2.9.	Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki emitenta.	24
6.2.10.	Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa.	24
6.2.11.	Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego oraz opis działania organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących emitenta oraz ich komitetów.	25
6.3.	INFORMACJE O PODSTAWOWYCH PRODUKTACH, TOWARACH LUB USŁUGACH WRAZ Z ICH OKREŚLENIEM WARTOŚCIOWYM I ILOŚCIOWYM ORAZ UDZIAŁEM POSZCZEGÓLNYCH PRODUKTÓW, TOWARÓW I USŁUG (JEŻELI SĄ ISTOTNE) ALBO ICH GRUP W SPRZEDAŻY EMITENTA OGÓŁEM, A TAKŻE ZMIANACH W TYM ZAKRESIE W DANYM ROKU OBROTOWYM.....	27
6.4.	INFORMACJE O RYNKACH ZBYTU, Z UWZGLĘDNIENIEM PODZIAŁU NA RYNKI KRAJOWE I ZAGRANICZNE, ORAZ INFORMACJE O ŹRÓDŁACH ZAOPATRZENIA W MATERIAŁY DO PRODUKCJI, W TOWARY I USŁUGI, Z OKREŚLENIEM UZALEŻNIENIA OD JEDNEGO LUB WIĘCEJ ODBIORCÓW I DOSTAWCÓW, A W PRZYPADKU, GDY UDZIAŁ JEDNEGO ODBIORCY LUB DOSTAWCY OSIĄGA, CO NAJMNIEJ 10% PRZYCHODÓW ZE SPRZEDAŻY OGÓŁEM - NAZWY (FIRMY) DOSTAWCY LUB ODBIORCY, JEGO UDZIAŁ W SPRZEDAŻY LUB ZAOPATRZENIU ORAZ JEGO FORMALNE POWIĄZANIA Z EMITENTEM.....	28
6.5.	INFORMACJE O ZAWARTYCH UMOWACH ZNA CZĄCYCH DLA DZIAŁALNOŚCI EMITENTA, W TYM ZNANYCH UMOWACH ZAWARTYCH POMIĘDZY AKCJONARIUSZAMI (WSPÓLNIKAMI), UMOWACH UBEZPIECZENIA, WSPÓŁPRACY LUB KOOPERACJI.....	29
6.6.	INFORMACJE O POWIĄZANIACH ORGANIZACYJNYCH LUB KAPITAŁOWYCH EMITENTA Z INNYMI PODMIOTAMI ORAZ OKREŚLENIE JEGO GŁÓWNYCH INWESTYCJI KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH (PAPIERY WARTOŚCIOWE, INSTRUMENTY FINANSOWE, WARTOŚCI NIEMATERIALNE I PRAWNE ORAZ NIERUCHOMOŚCI), W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH DOKONYANYCH POZA JEGO GRUPĄ JEDNOSTEK POWIĄZANYCH ORAZ OPIS METOD ICH FINANSOWANIA.....	30
6.7.	OPIS ISTOTNYCH TRANSAKCJI ZAWARTYCH PRZEZ EMITENTA LUB JEDNOSTKĘ OD NIEGO ZALEŻNĄ Z PODMIOTAMI ZALEŻNYMI NA INNYCH WARUNKACH NIŻ RYNKOWE WRAZ KWOTAMI ORAZ INFORMACJAMI OKREŚLAJĄCYMI CHARAKTER TYCH TRANSAKCJI.....	30
6.8.	INFORMACJE O ZACIĄGNIĘTYCH I WYPOWIEDZIANYCH UMOWACH DOTYCZĄCYCH KREDYTÓW I POŻYCZEK, Z PODANIEM KWOTY, RODZAJU, WYSOKOŚCI STOPY PROCENTOWEJ, WALUTY I TERMINU WYMAGALNOŚCI.....	30

6.9.	INFORMACJA O UDZIELONYCH I OTRZYMANYCH PORĘCZENIACH I GWARANCJACH ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM PORĘCZEŃ I GWARANCJI UDZIELONYCH JEDNOSTKOM POWIĄZANYM	31
6.10.	INFORMACJE O UDZIELONYCH POŻYCZKACH, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM POŻYCZEK UDZIELONYCH JEDNOSTKOM POWIĄZANYM EMITENTA Z PODANIEM KWOTY, RODZAJU, I WYSOKOŚCI STOPY PROCENTOWEJ, WALUTY I TERMINU WYMAGALNOŚCI..	32
6.11.	OPIS WYKORZYSTANIA PRZEZ EMITENTA WPŁYWÓW Z EMISJI (W PRZYPADKU EMISJI PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W OKRESIE OBJĘTYM RAPORTEM).....	33
6.12.	OBJAŚNIENIE RÓŻNIC POMIĘDZY WYNIKAMI FINANSOWYMI WYKAZANYMI W RAPORCIE ROCZNYM A WCZEŚNIEJ PUBLIKOWANYMI PROGNOZAMI WYNIKÓW NA DANY ROK	33
6.13.	OCENA, WRAZ Z JEJ UZASADNIENIEM, DOTYCZĄCA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI, ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM ZDOLNOŚCI WYWIĄZYWANIA SIĘ Z ZACIĄGNIĘTYCH ZOBOWIĄZAŃ, ORAZ OKREŚLENIE EWENTUALNYCH ZAGROŻEŃ I DZIAŁAŃ, JAKIE EMITENT PODJĄŁ LUB ZAMIERZA PODJĄĆ W CELU PRZECIWDZIAŁANIA TYM ZAGROŻENIOM.....	33
6.14.	OCENA MOŻLIWOŚCI REALIZACJI ZAMIERZEŃ INWESTYCYJNYCH, W TYM INWESTYCJI KAPITAŁOWYCH, W PORÓWNIANIU DO WIELKOŚCI POSIADANYCH ŚRODKÓW, Z UWZGLĘDNIENIEM MOŻLIWYCH ZMIAN W STRUKTURZE FINANSOWANIA TEJ DZIAŁALNOŚCI.....	33
6.15.	OCENA CZYNNIKÓW I NIETYPOWYCH ZDARZEŃ MAJĄCYCH WPŁYW NA WYNIK Z DZIAŁALNOŚCI ZA ROK OBROTOWY, Z OKREŚLENIEM STOPNIA WPŁYWU TYCH CZYNNIKÓW LUB NIETYPOWYCH ZDARZEŃ NA OSIĄGNIĘTY WYNIK.....	33
6.16.	ZMIANY W PODSTAWOWYCH ZASADACH ZARZĄDZANIA PRZEDSIĘBIORSTWEM EMITENTA I JEGO GRUPĄ KAPITAŁOWĄ.	33
6.17.	WSZELKIE UMOWY ZAWARTE MIĘDZY EMITENTEM A OSOBAMI ZARZĄDZAJĄCYMI, PRZEWIDUJĄCE REKOMPENSATĘ W PRZYPADKU ICH REZYGNACJI LUB ZWOLNIENIA Z ZAJMOWANEGO STANOWISKA BEZ WAŻNEJ PRZYCZYNY LUB GDY ICH ODWOŁANIE LUB ZWOLNIENIE NASTĘPUJE Z POWODU POŁĄCZENIA EMITENTA PRZEZ PRZEJĘCIE.	34
6.18.	WARTOŚĆ WYNAGRODZEŃ, NAGRÓD LUB KORZYŚCI, W TYM WYNIKAJĄCYCH Z PROGRAMÓW MOTYWACYJNYCH LUB PREMIOWYCH OPARTYCH NA KAPITALE EMITENTA, W TYM PROGRAMÓW OPARTYCH NA OBLIGACJACH Z PRAWEM PIERWSZEŃSTWA, ZAMIENNYCH, WARRANTACH SUBSKRYPCYJNYCH (W PIENIĄDZU, NATURZE LUB JAKIEJKOLWIEK INNEJ FORMIE), WYPŁACONYCH, NALEŻNYCH LUB POTENCJALNIE NALEŻNYCH, ODREBNIEM DLA KAŻDEJ Z OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH EMITENTA W PRZEDSIĘBIORSTWIE EMITENTA, BEZ WZGLĘDU NA TO, CZY ODPOWIEDNIO BYŁY ONE ZALICZANE W KOSZTY, CZY TEŻ WYNIKAŁY Z PODZIAŁU ZYSKU; W PRZYPADKU, GDY EMITENTEM JEST JEDNOSTKA DOMINUJĄCA, WSPÓLNIAK JEDNOSTKI WSPÓŁZALEŻNEJ LUB ZNACZĄCY INWESTOR - ODDZIELNIE INFORMACJE O WARTOŚCI WYNAGRODZEŃ I NAGRÓD OTRZYMANYCH Z TYTUŁU PEŁNIENIA FUNKCJI WE WŁADZACH JEDNOSTEK PODPORZĄDKOWANYCH; JEŻELI ODPOWIEDNIE INFORMACJE ZOSTAŁY PRZEDSTAWIONE W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM - OBOWIĄZEK UZNAJE SIĘ ZA SPEŁNIONY POPRZEC WSKAZANIE MIEJSCA ICH ZAMIESZCZENIA W SPRAWOZDANIU FINANSOWYM.	34
6.19.	OKREŚLENIE ŁĄCZNEJ LICZBY I WARTOŚCI NOMINALNEJ WSZYSTKICH AKCJI (UDZIAŁÓW) EMITENTA ORAZ AKCJI I UDZIAŁÓW W JEDNOSTKACH POWIĄZANYCH EMITENTA, BĘDĄCYCH W POSIADANIU OSÓB ZARZĄDZAJĄCYCH I NADZORUJĄCYCH (DLA KAŻDEJ OSOBY ODDZIELNIE) [W PRZYPADKU SPÓŁEK KAPITAŁOWYCH].	35
6.20.	INFORMACJE O ZNANYCH EMITENTOWI UMOWACH (W TYM RÓWNIEŻ ZAWARTYCH PO DNIU BILANSOWYM), W WYNIKU KTÓRYCH MOGĄ W PRZYSZŁOŚCI NASTĄPIĆ ZMIANY W PROPORCJACH POSIADANYCH AKCJI PRZEZ DOTYCHCZASOWYCH AKCJONARIUSZY I OBLIGATARIUSZY.	35
6.21.	WSKAZANIE POSIADACZY WSZELKICH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH, KTÓRE DAJĄ SPECJALNE UPRAWNIENIA KONTROLNE W STOSUNKU DO EMITENTA, WRAZ Z OPISEM TYCH UPRAWNIENI.	35
6.22.	INFORMACJĘ O SYSTEMIE KONTROLI PROGRAMÓW AKCJI PRACOWNICZYCH.....	35
6.22.1.	Data zawarcia przez Emitenta umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okresie, na jaki została zawarta ta umowa.....	35
6.22.2.	Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłaconym lub należnym za rok obrotowy, odrębnie za: badanie rocznego sprawozdania finansowego, inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego, usługi doradztwa podatkowego, pozostałe usługi. (Informacje należy podać także dla poprzedniego roku obrotowego).	35
6.22.3.	Pozostałej łącznej wysokości wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z innych tytułów niż określone w lit. b, dotyczącego danego roku obrotowego.....	36
7.	ZNACZĄCE ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.	36
8.	OŚWIADCZENIA ZARZĄDU.	36
8.1.	PRAWIDŁOWOŚĆ EWIDENCJI	36
8.2.	WYBÓR PODMIOTU DO BADANIA.	36
9.	PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU.	36

Spis tabel.

Tabela 1. Wybrane pozycje ze sprawozdania z dochodów całkowitych ES-SYSTEM S.A.	7
Tabela 2. Wybrane pozycje ze sprawozdania z dochodów całkowitych ES-SYSTEM S.A. w IV kw. 2012 roku.....	7
Tabela 3. Wybrane pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ES-SYSTEM S.A.	7
Tabela 4. Wybrane pozycje ze sprawozdania z przepływów pieniężnych ES-SYSTEM S.A.	8
Tabela 5. Wybrane wskaźniki finansowe ES-SYSTEM S.A.	8
Tabela 6. Struktura sprzedaży – kraj/zagranica	9
Tabela 7. Struktura sprzedaży – kraj/zagranica w IV kwartale	9
Tabela 8. Segmentacja przychodów ze sprzedaży dla ES-SYSTEM w obrocie krajowym (w tys. zł)	11
Tabela 9. Wskazanie akcjonariuszy posiadających znaczne pakiety akcji	23
Tabela 10. Skład Rady Nadzorczej.....	25
Tabela 11. Skład Zarządu	27
Tabela 12. Struktura asortymentowa przychodów ze sprzedaży Emitenta w ujęciu wartościowym (tys. zł)	27
Tabela 13. Segmentacja przychodów ze sprzedaży (wg głównych kanałów dystrybucji) Emitenta w ujęciu wartościowym	28
Tabela 14. Struktura rzeczowa przychodów ze sprzedaży Emitenta w ujęciu wartościowym wg	28
Tabela 15. Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży Emitenta.....	28
Tabela 16. Poręczenia w formie gwarancji dla podmiotów zewnętrznych	31
Tabela 17. Wskaźniki efektywności zarządzania zasobami finansowymi	33
Tabela 18. Wysokość wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej	34

Tabela 19. Zestawienie stanu posiadania akcji przez osoby zarządzające i nadzorujące	35
Tabela 20. Podpisy osób reprezentujących spółkę	36

Spis rysunków.

Rysunek 1. Sprzedaż eksportowa ES-SYSTEM S.A. w latach 2012 i 2011	12
Rysunek 2. Podział sprzedaży eksportowej ES-SYSTEM S.A. w 2012 na kraje.....	13

1. WPROWADZENIE DO RAPORTU ROCZNEGO

Integralną częścią raportu rocznego są załączniki zawierające:

- ✓ Załącznik nr 1 - Sprawozdania finansowe ES-SYSTEM S.A.
- ✓ Załącznik nr 2 - Opinia i raport Biegłego Rewidenta

2. PISMO PREZESA ZARZĄDU

Szanowni Akcjonariusze,

W związku z wyborem mojej osoby na stanowisko Prezesa Zarządu, po raz pierwszy mam sposobność przedstawić podsumowanie działalności Grupy ES-SYSTEM w 2012 roku oraz nakreślić priorytety na 2013 rok i kolejne lata.

W 2012 roku rynek oświetleniowy w Polsce i krajach Unii Europejskiej pozostawał w recesji. Mimo przesunięć terminów realizacji inwestycji przez firmy wykonawcze – zarówno w kraju, jak i za granicą – przychody Grupy ES-SYSTEM w 2012 roku ukształtowały się na poziomie roku poprzedniego (ca. 169 mln PLN). Na koniec grudnia ubiegłego roku eksport stanowił 22% całkowitej sprzedaży Grupy.

We wrześniu 2012 roku, Zarząd opracował i przedstawił strategię rozwoju na lata 2013-2015 zatytułowaną „Czas na wzrosty”, która zakłada dalszy rozwój organiczny Grupy w oparciu o intensyfikację działań w obszarze sprzedaży hurtowej w kraju oraz ekspansję za granicą. Grupa ES-SYSTEM posiada grono wykwalifikowanych pracowników, zarówno w części badawczo-rozwojowej, produkcyjnej, jak i handlowej. Zdolności, umiejętności i doświadczenie tej kadry są dodatkowo wsparte przez własną bazę produkcyjną składającą się z trzech fabryk, w tym spółki ES-SYSTEM NT, zlokalizowanej w specjalnej strefie ekonomicznej. Coraz bardziej efektywne wykorzystywanie tych zasobów poprzez właściwe połączenie zdolności produkcyjnych i umiejętnego formułowania oferty dla inwestorów i użytkowników końcowych z rozbudową sił sprzedażowych oraz penetracją nowych rynków i segmentów będzie, dla obecnego Zarządu, nadrzędnym celem na najbliższe lata. To wszystko powinno przynieść oczekiwane wzrosty przy jednoczesnej poprawie zysków.

Filarami strategii rozwoju są:

- zwiększenie udziału w krajowym rynku oświetlenia profesjonalnego (z szacowanych obecnie 20% do 25% na koniec 2015 roku),
- wzrost udziału eksportu (do 41% na koniec 2015 roku),
- wzrost udziału opraw wyprodukowanych w technologii LED w całości sprzedaży (do poziomu 30% na koniec 2015 roku).

Przewagą konkurencyjną firmy ES-SYSTEM na rynku profesjonalnego oświetlenia jest współpraca z architektami oraz z firmami wykonawczymi. W kolejnych latach, Zarząd planuje umacniać i rozwijać tę współpracę oferując coraz szerszą gamę nowatorskich, pod względem formy i zastosowanych technologii, produktów oraz rozwiązań. Istotnym motorem rozwoju będą tutaj, w dalszym ciągu, pomysły i wizje architektów.

Możliwość zwiększenia udziału w krajowym rynku profesjonalnego oświetlenia Zarząd upatruje we właściwym zaadresowaniu potrzeb firm dystrybuujących artykuły oświetleniowe i drobnych instalatorów. Słuszność podjętych działań znalazła odzwierciedlenie we wdrożeniu i zaprezentowaniu dedykowanego asortymentu produktów dla tego grona odbiorców (zwanego ES-Classic), w którym silnie zaakcentowano oprawy oświetleniowe wykonane w technologii LED.

Ważną część przychodów z działalności Grupy stanowi eksport. Podobny udział sprzedaży eksportowej w całości przychodów w 2012 roku w stosunku do 2011 roku, pomimo przesunięć terminów realizacji kilku kluczowych inwestycji zagranicznych przez firmy wykonawcze, wskazuje na właściwe przygotowanie Grupy do takich zmian rynkowych.

Pokazuje to również, że strategia dywersyfikacji kierunków eksportowych przynosi spodziewane rezultaty. W 2012 roku najdynamiczniej rozwijała się sprzedaż na rynkach: szwedzkim, duńskim, brytyjskim, holenderskim, czeskim i austriackim. Rosja stała się dla Grupy jednym z najbardziej kluczowych rynków. W kolejnych latach, Zarząd nadal będzie wspierał rozwój eksportu, w którym udział technologii LED, w ogólnej sprzedaży, jest dwa razy większy.

Wart podkreślenia jest trzeci filar obecnej strategii, tj. wzrost udziału sprzedaży produktów i rozwiązań z wykorzystaniem technologii LED. W 2012 roku udział sprzedaży produktów i rozwiązań w technologii LED wzrósł o 52% r/r. Zarząd zakłada dalszy dynamiczny wzrost w tym obszarze, a zgodnie ze strategią Grupy, na koniec 2015 roku, ten poziom powinien wynosić 30%.

W 2012 roku został wdrożony asortyment produktów i rozwiązań wykorzystujących technologię LED, które firma promuje pod własnym, zarejestrowanym Wspólnotowym Znakiem Towarowym „100% LED”.

Biorąc pod uwagę rewolucyjne zmiany na rynku oświetleniowym, jakie dokonują się dzięki technologii LED, wartość jej sprzedaży i umiejętność formułowania właściwej oferty w tym zakresie, będzie w przyszłości stanowić o pozycji konkurencyjnej firmy. Ofertowanie produktów i rozwiązań w tej technologii (dzięki jej przewagom technologicznym oraz zaletom) wpisuje się w promowaną przez Grupę ES-SYSTEM od ponad 5 lat ideę oszczędzania pieniędzy, energii i czasu (Save Money, Energy and Time). Zgodnie z tym przesłaniem, w 2012 roku, Grupa opracowała i wprowadziła na rynek około 2500 nowych wdrożeń, z czego 26% w technologii LED. W porównaniu z 2010 rokiem, oznacza to podwojenie udziału technologii LED w nowych wdrożeniach.

W ramach działań wspierających realizację strategii, w 2012 roku Zarząd zapoczątkował zmiany organizacyjne, dzięki którym potrzeby klientów będą jeszcze lepiej rozumiane i przekuwane w atrakcyjną i konkurencyjną ofertę handlową. Otwartość na nowe wdrożenia i nieustanne poszerzanie oferty handlowej zawsze stanowiły o przewadze konkurencyjnej Grupy ES-SYSTEM i nadal będą głównymi jej wyznacznikami.

W 2012 roku Zarząd postanowił wzmocnić kompetencje na kluczowych stanowiskach zatrudniając, na początku 2013 roku, między innymi Dyrektora Zakupów oraz Dyrektora Finansowego.

W bieżącym roku planowane jest dalsze scalanie Grupy, upraszczanie struktury i przepływów oraz wzmocnianie organizacji nowymi kompetencjami. Działania te mają na celu zwiększenie konkurencyjności i przygotowanie Grupy ES-SYSTEM pod przyszłe wzrosty.

W związku ze zmianą menedżerską w spółce ES-SYSTEM i przejściem kluczowych akcjonariuszy, założycieli spółki do Rady Nadzorczej pragnę podkreślić, że obecny Zarząd otrzymał deklarację wsparcia merytorycznego i dalszego zaangażowania w rozwój firmy od założycieli spółki. Akcjonariusze - założyciele spółki deklarują dalsze długoterminowe zaangażowanie w rozwój ES-SYSTEM. Stabilny akcjonariat i możliwość bieżącej współpracy z akcjonariuszami spółki stanowi dużą wartość w obliczu zadań strategicznych na najbliższe lata.

Korzystając ze sposobności chciałbym serdecznie podziękować naszym partnerom biznesowym za zaufanie i wiarę, że produkty ES-SYSTEM to dobry wybór dla klienta. Wszystkim pracownikom Grupy ES-SYSTEM składam podziękowania za wysiłek całego roku.

Przed nami nowe wyzwania jednak nie mam wątpliwości, że z takim zespołem, przy wsparciu naszych klientów i akcjonariuszy osiągniemy zakładane cele strategiczne.

Romuald Wojtkowiak
Prezes Zarządu

3. SPRAWOZDANIE ZARZĄDU ES-SYSTEM S.A. Z DZIAŁALNOŚCI ES-SYSTEM S.A. W 2012 ROKU.

3.1. OMÓWIENIE WYNIKÓW FINASOWYCH ZA 2012 ROK

Najważniejsze dane finansowe na dzień 31 grudnia 2012 roku dla ES-SYSTEM S.A. kształtują się następująco¹:

- ✓ PRZYCHODY NETTO ze sprzedaży 163 825 tys. zł - spadek o 0,60% r/r.
- ✓ ZYSK NETTO 3 867 tys. zł - spadek o 62,98% r/r.
- ✓ EBIT 4 356 tys. zł - spadek o 62,48% r/r.
- ✓ Rentowność operacyjna 2,66%, wobec 7,04% w analogicznym okresie ubiegłego roku.
- ✓ Rentowność sprzedaży netto 2,36%, wobec 6,34% w analogicznym okresie ubiegłego roku.
- ✓ Stan ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH na koniec okresu 11 702 tys. zł.

Istotne zdarzenia i czynniki mające wpływ na wyniki finansowe Spółki:

- ✓ Utrzymująca się niepewność w branży inwestycji budowlanych oraz dalsze symptomy recesji na rynkach światowych,

¹ Wszystkie dane (jeżeli nie zostanie wskazane inaczej) obejmują okres styczeń-grudzień 2012 r. zaś porównania mówią o dynamice w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego [2011].

- ✓ Utrzymująca się walka konkurencyjna zarówno w obszarze inwestycji, jak i sprzedaży hurtowej przekłada się na presję cenową.
- ✓ Rozwój sprzedaży oświetlenia awaryjnego wzrost przychodów o 9,6% w stosunku do roku ubiegłego, oraz podobny wzrost sprzedaży w segmencie oświetlenia zewnętrznego 9,38% r/r.
- ✓ Działania optymalizacyjne w Grupie, budowa kompetencji zespołów w ramach realizacji strategii.

3.1.1. SPRAWOZDANIE Z DOCHODÓW CAŁKOWITYCH ES-SYSTEM S.A.

Tabela 1. Wybrane pozycje ze sprawozdania z dochodów całkowitych ES-SYSTEM S.A.

L.p.	Opis pozycji (wartości w tys. zł.)	31.12.2012	31.12.2011	Zmiana 2012 do 2011
1.	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.	163 825	164 816	-0,60%
2.	Zysk brutto ze sprzedaży	46 380	50 515	-8,19%
3.	Zysk z działalności operacyjnej (EBIT)	4 356	11 609	-62,48%
4.	Rentowność operacyjna EBIT	2,66%	7,04%	
5.	EBITDA	6 268	13 299	-52,87%
6.	Zysk brutto	4 992	13 080	-61,83%
7.	Zysk netto	3 867	10 445	-62,98%
8.	Rentowność sprzedaży netto (zysku)	2,36%	6,34%	

Tabela 2. Wybrane pozycje ze sprawozdania z dochodów całkowitych ES-SYSTEM S.A. w IV kw. 2012 roku

L.p.	Opis pozycji (wartości w tys. zł.)	IV kw. 2012	IV kw. 2011	Zmiana 2012 do 2011
1.	Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów.	51 164	48 246	6,05%
2.	Zysk brutto ze sprzedaży	13 572	15 688	-13,49%
3.	Zysk z działalności operacyjnej (EBIT)	3 092	4 059	-23,82%
4.	Rentowność operacyjna EBIT	6,04%	8,41%	
5.	EBITDA	3 610	4 493	-19,65%
6.	Zysk brutto	3 326	4 136	-19,58%
7.	Zysk netto	2 629	3 316	-20,72%
8.	Rentowność sprzedaży netto (zysku)	5,14%	6,87%	

3.1.2. SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ ES-SYSTEM S.A.

Tabela 3. Wybrane pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej ES-SYSTEM S.A.

L.p.	Opis pozycji (wartości w tys. zł.)	31.12.2012	31.12.2011	Udział w sumie 2012	Udział w sumie 2011
1.	Aktywa trwałe	93 161	85 134	54,51%	50,80%
2.	Aktywa obrotowe	77 739	82 438	45,49%	49,20%
3.	Kapitał własny	138 959	139 379	81,31%	83,18%
4.	Zobowiązania i rezerwy krótkoterminowe	31 323	27 571	18,33%	16,45%
5.	Zobowiązania i rezerwy długoterminowe	618	622	0,36%	0,37%

6.	Suma bilansowa	170 900	167 572	100,00%	100,00%
----	----------------	---------	---------	---------	---------

Wartość aktywów trwałych w stosunku do początku 2012 roku wzrosła około 8 mln zł. w związku z nabyciem rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz prowadzonymi inwestycjami w obce środki trwałe i zwiększeniem wartości długoterminowych aktywów finansowych (objęcie nowo utworzonych udziałów w spółce zależnej ES-SYSTEM NT Sp. z o.o. w kwocie 6,5 mln zł.) Wartość aktywów obrotowych spadła o około 4,7 mln zł, co wynika głównie ze spadku wartości udzielonych pożyczek o kwotę około 7,2 mln zł. (częściowo podlegające objęciu udziałów) oraz wzrostu należności krótkoterminowych o około 2,0 mln zł. przy nieznacznym wzroście stanu gotówki i zapasów.

Zobowiązania długoterminowe pozostały na poprzednim poziomie, natomiast krótkoterminowe zobowiązania wzrosły o 3,7 mln zł w stosunku do okresu poprzedniego, głównie w pozycji krótkoterminowych zobowiązań handlowych.

3.1.3. SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH ES-SYSTEM S.A.

Tabela 4. Wybrane pozycje ze sprawozdania z przepływów pieniężnych ES-SYSTEM S.A.

L.p.	Opis pozycji (wartości w tys. zł.)	31.12.2012	31.12.2011
1.	Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej	6 725	11 562
2.	Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej	-1 952	-3 837
3.	Przepływy pieniężne z działalności finansowej	-4 286	-4 287
4.	Przepływy pieniężne z działalności razem	487	3 438
5.	Stan środków pieniężnych na koniec okresu	11 702	11 215

Środki pieniężne na koniec okresu wzrosły o 487 tys. zł, stan środków pieniężnych na koniec okresu wynosi 11 702 tys. zł.

3.1.4. WYBRANE WSKAŹNIKI FINANSOWE ES-SYSTEM S.A.

Tabela 5. Wybrane wskaźniki finansowe ES-SYSTEM S.A.

L.p.	Opis pozycji	31.12.2012	31.12.2011
1.	Rentowność aktywów (ROA)	2,28%	6,44%
2.	Rentowność kapitałów własnych (ROE)	2,78%	7,66%
3.	Wskaźnik ogólnego zadłużenia	18,69%	16,82%
4.	Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	22,99%	20,23%
5.	Wskaźnik płynności bieżącej	2,48	2,99
6.	Wskaźnik płynności szybkiej	2,05	2,50
7.	Cykl rotacji należności	110,35	105,38
8.	Cykl rotacji zobowiązań	67,32	60,39

Wskaźniki ekonomiczne wskazują na brak zagrożeń dotyczących zdolności ES-SYSTEM S.A. do generowania zysków i wywiązywania się z podjętych zobowiązań. Wskaźniki rentowności dla 2012 roku wykazują spadek w stosunku do analogicznego okresu. Oba wskaźniki zadłużenia wskazują na niskie zaangażowanie zobowiązań (kapitału obcego) w finansowaniu działalności wykazując lekki wzrost w stosunku do porównywalnego okresu. Wskaźniki płynności kształtują się na poziomie znacząco wyższym niż uważany za bezpieczny i uległy w omawianym okresie lekkiemu spadkowi. Dla 2012 roku wskaźnik rotacji należności wzrósł, podobnie zachował się cykl rotacji zobowiązań.

3.1.5. DEFINICJE WSKAŹNIKÓW FINANSOWYCH.

- ✓ EBIT – zysk z działalności operacyjnej przed opodatkowaniem i odsetkami.
- ✓ Rentowność operacyjna EBIT – zysk operacyjny przed opodatkowaniem i odsetkami wyrażony w procentach.
- ✓ EBITDA – zysk operacyjny przed opodatkowaniem i odsetkami, powiększony o amortyzację.
- ✓ Rentowność sprzedaży netto (zysku) - iloraz zysku netto i przychodów ze sprzedaży.
- ✓ Rentowność aktywów (ROA) – stosunek zysku netto spółki do wartości jej aktywów (średni stan w okresie).
- ✓ Rentowność kapitałów własnych (ROE) – stosunek zysku netto do kapitałów własnych (średni stan w okresie).
- ✓ Wskaźnik ogólnego zadłużenia – stosunek zobowiązań (długo- i krótkoterminowych) do sumy bilansowej pasywów.
- ✓ Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych - stosunek zobowiązań (długo- i krótkoterminowych) do kapitałów własnych.
- ✓ Wskaźnik płynności bieżącej – stosunek aktywów obrotowych do zobowiązań krótkoterminowych.
- ✓ Wskaźnik płynności szybkiej – stosunek aktywów obrotowych pomniejszonych o zapasy do zobowiązań krótkoterminowych.
- ✓ Cykl rotacji należności – stosunek należności krótkoterminowych i rozliczeń międzyokresowych (stan średni z końca i początku okresu) do sprzedaży netto razy liczba dni w okresie (365 dni).
- ✓ Cykl rotacji zobowiązań – stosunek zobowiązań krótkoterminowych (stan średni z końca i początku okresu) do kosztów działalności operacyjnej² razy liczba dni w okresie (365 dni).

3.1.6. STRUKTURA SPRZEDAŻY - KRAJ/ZAGRANICA

Tabela 6. Struktura sprzedaży – kraj/zagranica

L.p.	Opis pozycji (wartości w tys. zł.)	31.12.2012	31.12.2011	Zmiana 2012 do 2011
1.	Suma sprzedaży	163 825	164 816	-0,60%
2.	Sprzedaż krajowa	131 708	132 345	-0,48%
3.	Sprzedaż eksportowa	32 117	32 471	-1,09%
4.	Udział sprzedaży krajowej w ogółem	80,40%	80,30%	
5.	Udział sprzedaży eksportowej w ogółem	19,60%	19,70%	

Tabela 7. Struktura sprzedaży – kraj/zagranica w IV kwartale

L.p.	Opis pozycji (wartości w tys. zł.)	IV kw. 2012	IV kw. 2011	Zmiana 2012 do 2011
1.	Suma sprzedaży	51 164	48 246	6,05%
2.	Sprzedaż krajowa	40 033	40 224	-0,47%
3.	Sprzedaż eksportowa	11 131	8 022	38,76%
4.	Udział sprzedaży krajowej w ogółem	78,24%	83,37%	
5.	Udział sprzedaży eksportowej w ogółem	21,76%	16,63%	

Wartość sprzedaży oświetlenia LED w IV kwartale 2012 roku w eksporcie wyniosła 415 213 EUR.

3.1.6.1. Przychody ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ES-SYSTEM S.A. w IV kwartale 2012 roku wzrosły o 6,05% r/r do poziomu 51 164 tys. zł. Narastająco na koniec grudnia 2012 roku Spółka osiągnęła 163 825 tys. zł

² Z pominięciem pozostałych kosztów.

przychodów, tj. symboliczny spadek o 0,60% r/r. W IV kwartale 2012 roku Spółka osiągnęła lepszą dynamikę wzrostu w sprzedaży eksportowej niż w sprzedaży krajowej, tj. 38,76% wzrostu r/r w eksporcie do poziomu 11 131 tys. zł, wobec 0,47% spadku sprzedaży krajowej do poziomu 40 033 tys. zł. W całym 2012 roku nieznacznie słabszy wynik Spółka osiągnęła na sprzedaży krajowej tj. o 0,48% spadku r/r, przy równoległym spadku sprzedaży eksportowej o 1,09%.

W IV kwartale 2012 roku zysk brutto ze sprzedaży spadł o 13,49% w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku do poziomu 13 572 tys. zł. Narastająco na koniec grudnia 2012 roku zysk brutto ze sprzedaży wyniósł 46 380 tys. zł i był niższy o 8,19% r/r. Głównym powodem zmniejszenia zysku ze sprzedaży była występująca na rynku presja cenowa, która spowodowała obniżenie procentowej marży na sprzedaży.

Marża wyrażona w % na sprzedaży ogółem w 2012 roku była niższa w porównaniu do analogicznego okresu 2011 roku. Marża procentowa w obszarze eksportu, w tym okresie, utrzymywała się na poziomie niższym od średniej uzyskiwanej ze sprzedaży krajowej, przy czym w porównaniu do poprzedniego roku spadła o kilka punktów procentowych. Średnia wartość euro w okresie spadała, co przekładało się na mniejszą rentowność sprzedaży zagranicznej.

3.1.6.2. Zysk operacyjny

W IV kwartale 2012 roku zysk operacyjny Spółki spadł o 23,82% do poziomu 3 092 tys. zł względem porównywalnego okresu. Powodem spadku zysku operacyjnego w kwocie około 0,9 mln w IV kwartale 2012 roku były: mniejszy zysk na sprzedaży w kwocie około 2,1 mln zł., mniejsze koszty Zarządu i sprzedaży o kwotę około 0,6 mln oraz lepszy wynik na pozostałych przychodach i kosztach w porównaniu do roku ubiegłego w kwocie około 0,6 mln zł spowodowany między innymi rozwiązaniem rezerwy na należności. Narastająco na koniec 2012 roku zysk operacyjny spadł o 62,48% r/r i wyniósł 4 356 tys. zł. Jest to efekt wyższej dynamiki przyrostu kosztów Zarządu i sprzedaży przy jednoczesnym spadku zysku brutto ze sprzedaży.

W 2012 roku koszty ogólnego Zarządu spadły o około 0,4 mln zł, przy jednoczesnym wzroście kosztów sprzedaży o około 3,0 mln zł. Ogółem koszty ogólnego Zarządu i sprzedaży wyniosły 42,219 mln zł, tj. wzrost w stosunku do roku ubiegłego o 8,8%. Największy wpływ na tę pozycję kosztową miał wzrost w obszarze amortyzacji - o 13,1% oraz koszty usług obcych, w tym poniesione koszty organizacji i udziału w targach branżowych, w kwocie 790 tys. zł (koszty ponoszone raz na dwa lata). Dodatkowe pozycje kosztowe, które wzrosły w omawianym okresie to:

- wzrost kosztów badań i certyfikacji oprav oświetleniowych,
- wzrost kosztów transportu (wzrost kosztów paliwa i dodatkowych opłat od przewoźników),
- wzrost kosztów ubezpieczeń majątkowych,
- wzrost podatku od nieruchomości w związku z zakończeniem okresu zwolnienia wynikającego z poniesienia nakładów na nowe inwestycje,
- koszty świadczeń pracowniczych w omawianym okresie wzrosły nieznacznie o około 3,42%.

Wdrożony w 2012 roku pogram optymalizacji przyniósł zamierzone efekty w postaci ograniczenia skali wzrostu kosztów Spółki: w I kw. koszty wzrosły o 23,65% r/r, w II kw. przyrost wyniósł już tylko 22,01% r/r, w III kw. koszty spadły o 0,96% r/r, a w IV kw. koszty spadły o 4,66% r/r. Narastająco na koniec czerwca 2012 roku przyrost kosztów kształtował się na poziomie 22,78%, na koniec września na poziomie 14,89%, a na koniec grudnia już tylko 8,84%. Zarząd nie zakłada dalszego znaczącego wzrostu kosztów w bieżącym roku.

Rentowność EBIT w IV kwartale 2012 roku była na poziomie ponad 6,04% przy 8,41% w porównywalnym okresie roku poprzedniego. Narastająco na koniec grudnia 2012 roku Spółka osiągnęła rentowność operacyjną na poziomie 2,66% wobec 7,04% w analogicznym okresie 2011 roku.

Pozostałe koszty operacyjne zostały dodatkowo obciążone w 2012 roku odpisem aktualizacyjnym na należności w kwocie 691 tys. zł.

Działalność finansowa w 2012 roku przyniosła poprawę zysku brutto o 636 tys. zł. wobec 1 471 tys. zł w okresie porównawczym 2011 roku. Zysk brutto w 2012 wyniósł 4 992 tys. zł. wobec 13 080 tys. zł., czyli spadek o 61,83%.

3.1.6.3. Zysk netto

W IV kwartale 2012 roku zysk netto Spółki wyniósł 2 629 tys. zł tj. spadek o 20,72% r/r. Rentowność netto w IV kwartale 2012 roku wyniosła 5,14%. Zysk netto wypracowany w 2012 roku

wyniósł 3 867 tys. zł i był niższy o 62,98% od wyniku w analogicznym okresie ubiegłego roku. Narastająco rentowność sprzedaży netto osiągnęła poziom 2,36% wobec 6,34% w 2011 roku.

3.1.7. ISTOTNE ZDARZENIA I CZYNNIKI MAJĄCE WPŁYW NA WYNIKI FINANSOWE ES-SYSTEM S.A.

3.1.7.1 Czynniki występujące na rynku krajowym.

Według danych GUS w 2012 roku produkcja budowlano-montażowa ogółem zrealizowana na terenie kraju przez przedsiębiorstwa budowlane była niższa niż przed rokiem o ok. 1% (wobec wzrostu o 12,3% w 2011 roku).

W 2012 roku odnotowano spadek sprzedaży w firmach zajmujących się głównie wznoszeniem budynków: o 2,2% r/r. Obniżyła się również sprzedaż o 1,8% w firmach zajmujących się robotami budowlanymi specjalistycznymi. Niewielki wzrost sprzedaży o 0,7% notowano w przedsiębiorstwach wykonujących roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej.

Dynamika produkcji budowlanej, w wielu grupach obiektów będących obszarem działalności ES-SYSTEM, zanotowała spadki. Dotyczy to głównie: budowli sportowych i rekreacyjnych (-32,10% r/r), budownictwa drogowego (-15,60% r/r), budynków handlowo-usługowych (-2,30% r/r). Wzrosty zanotowały obiekty użyteczności publicznej (+9,90% r/r), budynki przemysłowe i magazynowe (+15,40% r/r), budynki biurowe (+22% r/r).

Według wstępnych szacunków dynamika wartości dodanej w budownictwie za cały 2012 roku była ujemna i wyniosła -0,5%.

Jedną z charakterystyk sytuacji na rynku budowlanym w 2012 roku są dane o upadłościach. W sumie w 2012 roku upadło 218 firm budowlanych, co w porównaniu z 2011 rokiem oznacza wzrost o 53%.

Koniunktura w budownictwie przełożyła się na kondycję branży elektrotechnicznej, a co za tym idzie i oświetleniowej. Produkcja urządzeń elektrycznych zwiększyła się o 6,2%. Jest to dynamika mniejsza niż w 2011 roku, kiedy wyniosła ona ok. 12-15%. Całość branży oświetleniowej, według szacunków ES-SYSTEM, pozostała na poziomie 2011 roku.

W 2012 roku na rynku krajowym, mimo niesprzyjających warunków otoczenia ES-SYSTEM utrzymała dotychczasowy udział w rynku i zrealizowała sprzedaż na poziomie 131 708 tys. zł. W kolejnych kwartałach następował systematyczny przyrostów przychodów. IV kwartał 2012 roku był w kraju bardzo dobry pod względem sprzedaży i porównywalny z analogicznym okresem 2011 roku. W IV kwartale 2012 roku kontynuowano rozpoczęte projekty, a także realizowano projekty nowo pozyskane.

Wynik IV kwartału 2012 roku został osiągnięty mimo niekorzystnej sytuacji na rynku budowlanym w końcówce roku. W ostatnich miesiącach zauważalny był spadek w budownictwie kubaturowym.

Wartość produkcji budowlano-montażowej zrealizowanej w grudniu 2012 roku wyniosła 9,5 mld zł i była mniejsza o 24,8% w stosunku do grudnia 2011 roku oraz o 11,6% wyższa w porównaniu do listopada 2012 roku. Największe spadki w grudniu 2012 roku miały miejsce w obszarach firm zajmujących się wznoszeniem budynków, robotami specjalistycznymi i robotami inżynieryjnymi.

Osiągnięty wynik jest pochodną sytuacji gospodarczej w kraju, związanych z nią zmian legislacyjnych oraz polityki współpracy z odbiorcą hurtowym, dywersyfikacji portfela klientów, a także intensyfikacji działań w obszarze promocji energooszczędnych rozwiązań oświetleniowych. W segmencie odbiorców hurtowych sprzedaż w 2012 roku wyniosła w granicach 45% całości sprzedaży firmy w kraju.

Tabela 8. Segmentacja przychodów ze sprzedaży dla ES-SYSTEM w obrocie krajowym (w tys. zł)

	2012	% udział	2011	% udział	2010	% udział
Rynek hurtowy - odbiorcy hurtowi	57 885	43,95%	65 511	49,50%	72 648	55,94%
Rynek inwestycji budowlanych – inwestorzy i wykonawcy	73 823	56,05%	66 834	50,50%	57 219	44,06%
Razem	131 708	100,00%	132 345	100,00%	129 867	100,00%

Sytuacja na rynku budowlanym w końcówce 2012 roku nie daje podstaw do optymizmu w oczekiwaniu wzrostu rynku oświetleniowego w 2013 roku.

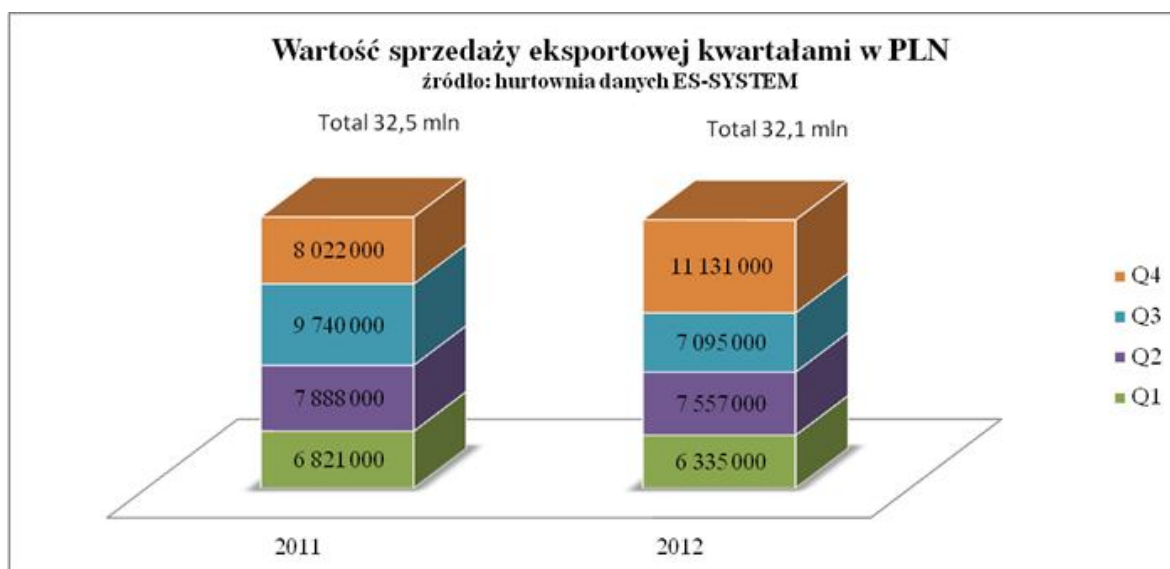
W omawianym okresie sprzedaż oświetlenia w technologii LED stanowi 7,48% sprzedaży krajowej wobec 3,55% w 2011 roku.

W 2013 roku Grupa ES-SYSTEM będzie skupiała się na segmentach rynku zapewniających stabilny przychód. Planujemy kontynuację sprawdzonej w 2012 roku strategii polegającej na utrzymaniu dywersyfikacji klientów, stymulacji sprzedaży w kanale hurtowym oraz umocnieniu pozycji w obszarze sprzedaży do dużych odbiorców w tym segmencie. Istotnym składnikiem strategii będzie dalszy rozwój oferty kompleksowych i zaawansowanych technicznie rozwiązań, w tym energooszczędnych rozwiązań oświetleniowych, w dużej mierze opartych o technologię LED. Na podstawie analizy sytuacji rynkowej można założyć, że poprawy na rynku krajowym należy spodziewać się dopiero w II połowie 2013 roku.

3.1.7.2 Czynniki występujące na rynku eksportowym.

W IV kwartale 2012 roku ES-SYSTEM S.A. osiągnęła wysoki poziom sprzedaży eksportowej - ponad 11 mln zł. To efekt bardzo intensywnych działań marketingowych oraz ofertowych w ostatnim okresie i realizacji dużych projektów.

Rysunek 1. Sprzedaż eksportowa ES-SYSTEM S.A. w latach 2012 i 2011

Pomimo tak dużej sprzedaży w IV kw. 2012 roku wynik całego 2012 roku był niższy o 0,355 mln zł, czyli o 1,09% od rezultatu osiągniętego w 2011 roku. Głównym powodem było przesunięcie terminów otwarcia trzech dużych centrów handlowych w Niemczech i na Węgrzech. Nowe terminy przypadają na 2013 rok i stanowią jeden z czynników zakładanego, wzrostu przychodów w eksporcie, w 2013 roku.

Głównym powodem nieco mniejszej sprzedaży eksportowej rok do roku, po raz pierwszy od 3 lat, było spowolnienie gospodarcze w Unii Europejskiej. To ciągle najważniejszy obszar eksportowy dla ES-SYSTEM, z ok. 68% udziałem w całości sprzedaży.

Odpowiedzią na taką sytuację jest aktywizacja działań marketingowych na rynkach wschodnich, przede wszystkim w Rosji i w krajach arabskich. Rosja już drugi rok z rzędu notuje ponad dwukrotny wzrost sprzedaży i obecnie stała się drugim co do wielkości rynkiem eksportowym dla ES-SYSTEM.

Nadal bardzo dobrze rozwija się sprzedaż w Szwecji, realizowana przez szwedzką spółkę zależną. Plany na najbliższe lata zakładają jeszcze szybszy wzrost.

W kolejnych latach powinny też wyraźnie wrosnąć obroty w krajach arabskich, gdzie produkty ES-SYSTEM są już obecne w specyfikacjach projektowych dużych inwestycji.

Strukturę eksportu w 2012 roku przedstawia poniższy wykres:

Rysunek 2. Podział sprzedaży eksportowej ES-SYSTEM S.A. w 2012 na kraje

Zmiany w asortymencie oferowanych opraw oświetleniowych, a w szczególności zdecydowane poszerzenie oferty opraw wykorzystujących wysokiej jakości źródła LED spowodowały, że ES-SYSTEM jest obecnie postrzegany przez partnerów zagranicznych jako jeden z najbardziej zaawansowanych technologicznie producentów.

Największym wyzwaniem w eksporcie, w 2013 roku będzie sprostanie tym oczekiwaniom i zdyskontowanie rezultatów pracy inżynierów i specjalistów sprzedaży z ostatnich miesięcy. W omawianym okresie sprzedaż oświetlenia opartego o technologię LED stanowiła w 2012 roku 9,97% całości sprzedaży eksportowej wobec 13,27% w 2011 roku.

4. POZOSTAŁE WYDARZENIA I CZYNNIKI WPŁYWAJĄCE NA WYNIKI FINANSOWE 2012 ROKU.

19 stycznia 2012 roku zawarta została umowa pożyczki pomiędzy spółką zależną ES-SYSTEM NT Sp. z o.o., a Emitentem, na mocy której udzielona została spółce zależnej pożyczka w kwocie 1 500 000 zł, która zostanie wykorzystana na finansowanie bieżącej działalności operacyjnej z ostatecznym terminem spłaty w dniu 31 lipca 2012 roku. Pożyczka była oprocentowana wg zmiennej stopy procentowej dla depozytów 1 miesięcznych WIBOR powiększonej o 1,2% marży.

15 lutego i 21 lutego 2012 roku spółka zależna ES-SYSTEM Wilkasy Sp. z o.o. dokonała częściowej spłaty pożyczki w łącznej kwocie 1 000 000 zł i tym samym zadłużenie z tytułu pożyczki z dnia 27 października 2008 roku, wraz z późniejszymi aneksami, wynosi obecnie 1 000 000 zł.

28 marca 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. poinformował, iż na posiedzeniu Rady Nadzorczej ES-SYSTEM S.A. wystąpił z wnioskiem w sprawie podziału zysku za 2011 rok.

Zarząd ES-SYSTEM S.A. zawnioskował o przeznaczenie zysku wypracowanego przez Spółkę w roku obrotowym 2011, w wysokości 10 444 476,85 zł na:

1. Kapitał zapasowy: 6 158 113,15 zł
  2. Wypłatę dywidendy: 4 286 363,70 zł
- liczba akcji uczestniczących w podziale dywidendy: 42 863 637
  - wartość dywidendy przypadająca na każdą akcję: 0,10 zł
  - dzień dywidendy: 2 lipca 2012 roku
  - termin wypłaty dywidendy: 16 lipca 2012 roku

Rada Nadzorcza ES-SYSTEM S.A. na posiedzeniu dnia 28 marca 2012 roku pozytywnie zaopiniowała wniosek Zarządu. Ostateczną decyzję dotyczącą podziału zysku ES-SYSTEM S.A. za rok obrotowy 2011 podjęło Zwyczajne Walne Zgromadzenie ES-SYSTEM S.A. w dniu 9 maja 2012 roku.

28 marca 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. poinformował, że na mocy uchwały Rady Nadzorczej ES-SYSTEM S.A., Kancelaria Porad Finansowo-Księgowych Dr Piotr Rojek Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach, ul. Floriana 15, wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem ewidencyjnym 1695, została wybrana w celu wykonania przeglądu półrocznych i zbadania rocznych sprawozdań finansowych dla wszystkich spółek Grupy Kapitałowej ES-SYSTEM za 2012 rok oraz sprawozdania skonsolidowanego za 2012 rok.

12 kwietnia 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. poinformował o zwołaniu na dzień 9 maja 2012 roku Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy ES-SYSTEM S.A., podając równocześnie do publicznej wiadomości treść projektów uchwał, które były przedmiotem obrad ZWZA.

7 maja 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. poinformował, że dnia 7 maja 2012 roku otrzymał zawiadomienie od osoby zarządzającej o rezygnacji z ubiegania się o wybór w następnej kadencji. Zawiadomienie zostało złożone przez p. Jacka Wysockiego, pełniącego funkcję Wiceprezesa Zarządu ES-SYSTEM S.A. Pan Wysocki uzasadnił swoją rezygnację zamiarem kandydowania do Rady Nadzorczej Spółki.

9 maja 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. poinformował, że dnia 9 maja 2012 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy podjęło uchwałę o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego Emitenta i sprawozdania skonsolidowanego za rok 2011 oraz uchwałę w sprawie przeznaczenia zysku za 2011 rok zgodnie z wnioskiem Zarządu i pozytywną opinią Rady Nadzorczej.

9 maja 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. poinformował, że Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy odbyte w dniu 9 maja 2012 roku powołało na członków Rady Nadzorczej VI kadencji:

Panią Bożenę Ciupińską na Przewodniczącą RN,
Pana Jacka Wysockiego na Członka RN,
Pana Jerzego Burdzy na Członka RN,
Pana Radosława Wojciechowskiego na Członka RN,
Pana Arkadiusza Chojnackiego na Członka RN,
Pana Rafała Maciejewicza na Członka RN.

9 maja 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. poinformował, że Rada Nadzorcza Spółki na posiedzeniu w dniu 9 maja 2012 roku, zgodnie z art. 14, ust. 2 Statutu Spółki, powołała na kolejną, trzyletnią kadencję:

Pana Bogusława Pilszczka na Prezesa Zarządu VI kadencji,
Pana Leszka Ciupińskiego na Wiceprezesa Zarządu VI kadencji,
Pana Tomasza Budzyńskiego na Członka Zarządu ds. Sprzedaży i Marketingu VI kadencji,
Pana Mirosława Butryna na Członka Zarządu VI kadencji.

1 czerwca 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. podjął uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego Spółki zależnej ES-SYSTEM NT Sp. z o.o. z kwoty 17 550 000 zł o kwotę 5 000 000 zł poprzez utworzenie 50 000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100 zł każdy z przeznaczeniem na spłatę pożyczki w kwocie 5 000 000 zł udzielonej przez Emitenta spółce ES-SYSTEM NT. Spłata została dokonana w drodze umownego potrącenia.

Zgodnie z wnioskiem Zarządu i pozytywną opinią Rady Nadzorczej z dnia 28 marca 2012 roku oraz Uchwałą WZA z dnia 9 maja 2012 roku w dniu 16 lipca 2012 roku dokonana została wypłata dywidendy za 2011 rok w kwocie 4 286 363,70 zł.

31 lipca 2012 roku został zawarty aneks nr 1 do umowy pożyczki pomiędzy spółką zależną ES-SYSTEM NT Sp. z o.o., a Emitentem, na mocy którego udzielona spółce zależnej pożyczka w kwocie 1 500 000 zł zostanie zwrócona dnia 31 grudnia 2012 roku.

2 sierpnia 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. przekazał do publicznej wiadomości, że dnia 2 sierpnia 2012 roku otrzymał zawiadomienie osoby zarządzającej o rezygnacji z pełnienia funkcji, z dniem 31

sierpnia 2012 roku. Zawiadomienie zostało złożone przez p. Bogusława Pilszczka, pełniącego funkcję Prezesa Zarządu ES-SYSTEM S.A. Pan Bogusław Pilszczek uzasadnił swoją rezygnację zamiarem kandydowania do Rady Nadzorczej Spółki na najbliższym NWZA. Pan Bogusław Pilszczek nie rozważa zmiany zaangażowania właścicielskiego w Spółce. Zamierza wspierać Zarząd w rozwoju Grupy Kapitałowej. Planuje dalsze bieżące zaangażowanie w zakresie poszukiwania strategicznych obszarów dalszego rozwoju Grupy, rozwoju nowych produktów ES-SYSTEM i realizacji najbardziej prestiżowych projektów.

Równocześnie p. Bogusław Pilszczek zarekomendował Radzie Nadzorczej kandydaturę p. Romualda Wojtkowiaka na Prezesa Zarządu VI kadencji.

Pan Romuald Wojtkowiak został zatrudniony w ES-SYSTEM S.A. z dniem 1 sierpnia 2012 roku na stanowisku Dyrektora Zarządzającego. Rada Nadzorcza rozpatrzyła kandydaturę p. Romualda Wojtkowiaka i podjęła decyzję o wyborze nowego Prezesa na posiedzeniu w dniu 29 sierpnia 2012 roku.

29 sierpnia 2012 roku Rada Nadzorcza ES-SYSTEM S.A., działając zgodnie z art. 14 ust. 3 oraz art. 17 Statutu Spółki, podjęła Uchwałę przyjmującą rezygnację pana Bogusława Pilszczka z pełnienia funkcji Prezesa Zarządu VI kadencji z dniem 31 sierpnia 2012 roku.

W tym samym dniu Rada Nadzorcza ES-SYSTEM S.A., działając zgodnie z art. 14 ust. 2 Statutu Spółki, powołała pana Romualda Wojtkowiaka na stanowisko Prezesa Zarządu VI kadencji, z dniem 1 września 2012 roku. Pan Romuald Wojtkowiak wyraził zgodę na objęcie stanowiska Prezesa Zarządu VI kadencji.

26 września 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. przekazał do publicznej wiadomości, że dnia 26 września 2012 roku otrzymał zawiadomienie osoby zarządzającej o rezygnacji z pełnienia funkcji z dniem złożenia zawiadomienia. Zawiadomienie zostało złożone przez p. Tomasza Budzyńskiego, pełniącego funkcję Członka Zarządu ES-SYSTEM S.A. ds. Sprzedaży i Marketingu. Pan Tomasz Budzyński uzasadnił swoją rezygnację względami natury osobistej. Rada Nadzorcza na posiedzeniu dnia 26 września 2012 roku przyjęła rezygnację p. Tomasza Budzyńskiego.

3 października 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A., na skutek wniosku Zarządu Spółki zależnej ES-SYSTEM NT Sp. z o. o. w Krakowie, podjął Uchwałę o podwyższeniu kapitału zakładowego ES-SYSTEM NT z kwoty 22.550.000 zł o kwotę 1.500.000 zł do kwoty 24.050.000 zł poprzez ustanowienie 15.000 nowych udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł za każdy udział z przeznaczeniem na spłatę pożyczki w kwocie 1.500.000 zł udzielonej przez Spółkę ES-SYSTEM NT. Spłata została dokonana w drodze umownego potrącenia.

11 października 2012 roku podpisany został Aneks nr 4 do Umowy pożyczki zawartej w dniu 27 października 2008 roku pomiędzy Emitentem, a spółką zależną ES-SYSTEM Rzeszów Sp. z o.o., na mocy którego przedłużono okres obowiązywania umowy o kolejny rok i tym samym termin spłaty pożyczki udzielonej spółce zależnej w kwocie 900.000 zł został ustalony na dzień 26 października 2013 roku.

11 grudnia 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. poinformował, że w dniu 11 grudnia 2012 roku, otrzymał informację od Aviva Otwarty Fundusz Emerytalny Aviva BZ WBK („Aviva OFE”), że w wyniku nabycia akcji Emitenta zwiększył udział w ogólnej liczbie głosów w ES-SYSTEM S.A. powyżej 5%. Przekroczenie progu 5% nastąpiło w wyniku transakcji nabycia akcji ES-SYSTEM S.A. zawartych w dniu 4 grudnia 2012 roku.

Przed rozliczeniem wyżej wymienionych transakcji na dzień 6 grudnia 2012 roku Aviva OFE posiadał 2.122.798 sztuk akcji Emitenta, stanowiących 4,95% kapitału zakładowego (wyemitowanych akcji) ES-SYSTEM S.A. i uprawniających do 2.122.798 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowiło 4,95% ogólnej liczby głosów.

Po zawarciu i rozliczeniu transakcji, o których mowa powyżej, na dzień 7 grudnia 2012 roku Aviva OFE posiadał 2.427.614 sztuk akcji Emitenta, stanowiących 5,66% kapitału zakładowego (liczby wyemitowanych akcji) ES-SYSTEM S.A. i uprawniających do 2.427.614 głosów na Walnym Zgromadzeniu, co stanowiło 5,66% ogólnej liczby głosów ES-SYSTEM.

5. Charakterystyka zewnętrznych i wewnętrznych czynników istotnych dla rozwoju Grupy Kapitałowej, perspektywy rozwoju działalności w okresie następnego roku, z uwzględnieniem elementów strategii rynkowej. Charakterystyka polityki w zakresie kierunków rozwoju Grupy Kapitałowej.

5.1.1. Otoczenie i tendencje rynkowe.

Według wstępnych wyników badań GUS, produkcja sprzedana przemysłu w cenach stałych była w 2012 roku o 1% wyższa (7,7% rok wcześniej) w stosunku do roku poprzedniego. Jednocześnie nadal widać pogarszającą się kondycję sektora przedsiębiorstw w Polsce, postępujące ograniczania planów inwestycyjnych, spadki produkcji w Polsce, pogorszenie sytuacji na rynku pracy i spadek presji popytowej przy spadających cenach producentów. Na 2012 rok zapowiadany był niższy poziom wzrostu gospodarki świata z tendencją fluktuacji w dół, przy mało optymistycznych prognozach popytu dla pierwszego półrocza 2013 roku. Drugie półrocze 2013 roku powinno mieć już trend odwrotny, niemniej na początku zmiany będą postępować wolniej. Dla Europy rysuje się prognoza dalszego wzrostu deficytu sektora publicznego oraz rosnącego długu i jego ryzyka. Zwiększa się niepewność w zachowaniu rynków finansowych oraz w zakresie polityki monetarnej i fiskalnej rządów.

Z badań koniunktury Narodowego Banku Polskiego wynika, że w 2012 roku kondycja przedsiębiorstw stopniowo się pogarszała. Występowała przy tym niska aktywność inwestycyjna, niewielkie redukcje zatrudnienia oraz coraz wolniej rosnące płace. Kolejny rok zwiększała się bariera popytu prawie we wszystkich branżach. Dalsze prognozy popytu i zamówień są ciągle poniżej średniej długookresowej. Nadal spada dynamika sprzedaży eksportowej oraz marża, co przekłada się na pogarszanie kondycji eksporterów. Zauważalny jest również spadek cen i marż. Plany rozwojowe nadal nie obejmują wzrostu nakładów na inwestycje. Rośnie odsetek decydujących się na przerwanie, ograniczenie czy zawieszenie inwestycji. Więcej przedsiębiorstw zamierza zwalniać (głównie sektor budowlany), wskaźnik przedsiębiorstw planujących podwyżki spadł, mimo problemów nadal mało przedsiębiorstw planujących obniżki decyduje się na ich wprowadzenie. Rośnie odsetek firm nieterminowo płacących za swoje zobowiązania. Zdolność do regulacji zobowiązań wykazuje bardzo łagodny spadek.

Największym problemem rozwiniętych gospodarek będzie, w nadchodzących kwartałach, rosnący dług i deficyt budżetów sektora publicznego. Dług całkowity w globalnych rynkach kredytowych określany jest na poziomie 340% rocznej globalnej produkcji. Na rynku międzynarodowym powoli zarysowuje się nowy obraz globalnej gospodarki. W nadchodzących kwartałach gospodarka światowa będzie się zmagala z nadprodukcją Chin (przy równoczesnym zjawisku kompensacji wzrostem konsumpcji wewnętrznej malejącego eksportu) oraz ekspansją inwestycji bezpośrednich i pośrednich krajów rozwijających się na rynkach rozwiniętych.

W związku z sytuacją zewnętrzną pożądana jest elastyczność i umiejętność szybkiej adaptacji, skoncentrowanie się na najistotniejszych obszarach działalności, dbałość o klientów i kooperantów, penetracja segmentów rynku nastawionych na remonty i modernizacje infrastruktury.

Zarząd obserwuje zjawiska zewnętrzne i wewnętrzne oraz z wyprzedzeniem przewiduje kierunek przyszłych zmian w poszukiwaniu potencjalnych korzyści oraz ewentualnych zagrożeń. W ocenie Zarządu ES-SYSTEM S.A. znajduje się w dobrej sytuacji finansowej, prowadzi aktywną politykę kredytu handlowego z restrykcyjnym podejściem do terminowego regulowania należności, posiada wolne środki finansowe i niskie zadłużenie kredytowe.

Aktualna sytuacja na rynku budowlanym w kraju oraz widoczne spowolnienie na rynkach unijnych są istotnymi elementami wpływającymi na możliwości rozwoju Spółki. W perspektywie długoterminowej dalszy rozwój Spółki będzie uzależniony od szeregu czynników, w tym również czynników makroekonomicznych wpływających na rynek oświetleniowy³. Należą do nich:

- zawirowania finansowe i europejski kryzys zadłużenia, wpływające na globalny i regionalny wzrost gospodarczy, a przez to na liczbę nowych inwestycji i w konsekwencji na rynek oświetleniowy;
- coraz bardziej rygorystyczne regulacje prawne dotyczące efektywności energetycznej, co wpływa na portfolio przyszłych produktów oświetleniowych i upowszechnienie energooszczędnych źródeł światła;

³ Czynniki zaprezentowane w Raporcie McKinsey z 2012 r.: „Oświetlając drogę: Perspektywy globalnego rynku oświetleniowego”, Raport Rynek Oświetleniowy – dodatek do Rynku Elektrycznego nr 2/2013

- przewidywane upowszechnienie energooszczędnych źródeł światła jako rozwiązania pomocnego w ograniczeniu skutków luki energetycznej, wynikającej z rezygnacji z energetyki jądrowej.

W tak zdefiniowanych zewnętrznych warunkach działalności potencjał Spółki obejmuje:

- sprawność dostosowawczą do zmieniających się warunków rynkowych,
- rozwój działań w obszarze e-commerce, który rośnie w tempie kilkudziesięciu procent rocznie i dalsze jego perspektywy wyglądają bardzo zachęcająco,
- rozwój nowych technologii (m.in. LED) wykorzystywanych dla celów oświetleniowych, a także stosowanie innowacyjnych rozwiązań technicznych zapewniających integrację i zarządzanie urządzeniami w tych obszarach.

W ocenie Zarządu, w kolejnych latach, czynniki te powinny stymulować dalszy rozwój ES-SYSTEM i pozwolą skutecznie przeciwstawiać się istniejącej na rynku presji cenowej.

Mając na względzie niepewne otoczenie gospodarcze oraz sytuację w branży w 2013 roku Zarząd będzie się koncentrował na maksymalizacji wzrostu sprzedaży na wybranych rynkach i w grupach asortymentowych. Równocześnie uwzględniając w swoich działaniach zachodzące zmiany w obszarze terminowości dostaw oraz presji na cenę przy zachowaniu jakości produktów. Grupa planuje zintensyfikować swoje działania w segmencie hurtowym oraz oświetlenia ulicznego i LED, co pozwoli na zwiększenie dynamiki sprzedaży i udziału w rynku. W obszarze narzędzi sprzedaży Zarząd planuje rozwój nowych kanałów sprzedaży, w tym internetowej platformy sprzedaży B2B. Istotnym składnikiem strategii będzie dalszy rozwój oferty kompleksowych i zaawansowanych technicznie rozwiązań, w tym energooszczędnych rozwiązań oświetleniowych opartych o technologię LED.

Dla wsparcia powyższych zamierzeń Zarząd Spółki:

- zmodyfikuje dotychczasowe działania na rynkach eksportowych w kierunku ściślejszej współpracy z wybranymi partnerami na poszczególnych rynkach zbytu,
- będzie kontynuował aktywną politykę cenową dla utrzymania dotychczasowych marż,
- rozwinie nowe kanały sprzedaży, w tym szczególnie w obszarze e-commerce,
- będzie ściśle kontrolował koszty działalności w oparciu o nowe procedury optymalizacyjne w poszczególnych pionach organizacyjnych firmy, a także w oparciu o nowe narzędzia kontrolingu,
- kontynuuje prace badawczo-rozwojowe w obszarze:
  - nowoczesnych układów elektronicznych ze szczególnym uwzględnieniem zasilania LED,
  - zaawansowanych systemów sterowania oraz integracji złożonych systemów oświetleniowych,
  - innowacyjnych zastosowań LED w technice oświetleniowej,
- przeorganizuje wybrane struktury w ramach Grupy Kapitałowej dla polepszania efektywności i skuteczności działań, szczególnie w obszarze produkcji,
- będzie nadal konsekwentnie realizował politykę utrzymania wysokiego poziomu bezpieczeństwa finansowego firmy.

ES-SYSTEM jest firmą innowacyjną, ma dobrą kondycję finansową oraz wykazuje wysokie bezpieczeństwo finansowe. Na koniec grudnia 2012 roku Spółka dysponowała gotówką w wysokości 11,7 mln zł. Czynniki te - w ocenie Zarządu - będą kluczowymi dla stabilnego rozwoju w kolejnych okresach oraz realizacji przyjętych założeń.

Zarząd Spółki doloży wszelkich starań, aby wykorzystać obecny rok oraz nadchodzące lata dla realizacji przyjętych powyżej założeń.

I półrocze 2013 roku przyniesie pogorszenie koniunktury w branży w kraju i za granicą oraz dalszą presję na marże. Sygnały stabilizacji na rynku mogą się pojawić dopiero w II półroczu 2013 roku. W związku z trudną sytuacją w branży Zarząd spółki będzie się koncentrował na maksymalizacji wzrostu sprzedaży na wybranych rynkach i w grupach asortymentowych. W ramach realizacji strategii rozwoju Zarząd planuje rozwój oferty produktowej i dalszą ekspansję na rynku hurtowym przy utrzymaniu sprzedaży w segmencie inwestycyjnym. II półrocze 2013 roku będzie również poświęcone na budowanie pozycji ES-SYSTEM na wybranych rynkach eksportowych. Efekty działań strategicznych w eksporcie powinny być widoczne pod koniec 2013 roku. Niezależnie od sytuacji w branży, Zarząd doloży starań, aby 2013 rok przyniósł umocnienie pozycji firmy na rynku w kraju i dalszy rozwój sprzedaży na wybranych rynkach eksportowych.

W 2013 rok ES-SYSTEM wchodzi z umiarkowanym optymizmem. Liczba toczących się projektów (w trakcie prac z terminem realizacji w 2013 roku) upoważnia do tego - pomimo świadomości presji na ceny i zagrożenia spadku marż oraz potencjalnych niebezpieczeństw wynikających z zatrzymywania projektów związanych z brakiem finansowania oraz zatorów płatniczych.

Celem Spółki w I kwartale 2013 roku będzie utrzymanie wyników z analogicznego okresu roku ubiegłego. Wyraźny impuls wzrostu sprzedaży ES-SYSTEM powinien nastąpić w latach 2014-2015. Na koniec 2015 roku Spółka chce mieć 25% udział w krajowym rynku profesjonalnego oświetlenia. Równocześnie Zarząd planuje wzrost udziału sprzedaży zagranicznej w strukturze sprzedaży do 41% na koniec 2015 roku. Na koniec 2015 roku sprzedaż oświetlenia standardowego będzie stanowiła 55% sprzedaży, 30% będą stanowiły rozwiązania LED, a pozostałe 15% elektronika i serwis. Przewidywania te zawarte są w strategii rozwoju Spółki na lata 2013-2015.

26 września 2012 roku Zarząd ES-SYSTEM S.A. poinformował, że Rada Nadzorcza, na posiedzeniu w dniu 26 września 2012 roku przyjęła podstawowe założenia strategii rozwoju Spółki na lata 2013-2015:

Kierunki rozwoju ES-SYSTEM S.A. na lata 2013-2015

1. Wstęp

Zarząd ES-SYSTEM S.A. przekazuje do publicznej wiadomości podstawowe założenia strategii rozwoju Spółki na lata 2013-2015.

2. Analiza rynku

Obecna wartość krajowego rynku profesjonalnego oświetlenia jest szacowana na ok. 700 mln zł. W ocenie Zarządu, krajowy rynek oświetlenia profesjonalnego w okresie 2012-2013 będzie pozostawał w stagnacji. Kilkuprocentowe wzrosty rynku (3-4% r/r) spodziewane są w latach 2014-2015.

W omawianym okresie rynek światowy będzie pozostawał w trendzie wzrostowym 6% rocznie dzięki:
- rozwojowi technologii LED (spodziewana wartość w 2020 roku to 64 mld EURO przy wartości całego rynku oświetlenia 108 mld EURO),
- systemom sterowania (spodziewany wzrost z 2 mld EURO w 2010 roku do 7 mld w 2020 roku).

Wzrosty rynku w kraju i za granicą w latach 2014-2015 będą stymulowane przez poszukiwania energooszczędnych rozwiązań oraz rozwój nowych technologii w tym głównie technologii LED.

3. Strategia spółki – rozwój organiczny w oparciu o rynek krajowy i zagraniczny

W ramach strategii Zarząd Emitenta planuje rozszerzenie skali podstawowej działalności Spółki, poprzez utrzymanie dotychczasowej sprzedaży w inwestycjach oraz intensyfikację działań w obszarze sprzedaży hurtowej, a także dalszą ekspansję za granicą na wybranych perspektywicznych rynkach w oparciu o sprzedaż inwestycyjną oraz rozwój sprzedaży hurtowej.

Wraz ze wzrostem świadomości konsumentów, wprowadzaniem regulacji prawnych ograniczających sprzedaż tanich rozwiązań oświetleniowych bez certyfikatów wymaganych od produktów oświetleniowych w krajach unijnych oraz oczekiwaniem wydłużania okresów gwarancji, w ocenie Zarządu rynek hurtowy staje się coraz bardziej atrakcyjnym segmentem handlu. Grupa Kapitałowa ES-SYSTEM ma potencjał wiedzy i doświadczenia projektowego oraz zaplecze produkcyjne do zwiększenia swojej pozycji w handlu hurtowym w kraju. Wprowadzenie na rynek efektywnej kosztowo, ciekawej oferty produktów dostosowanej do oczekiwań klienta hurtowego - dających możliwość masowej produkcji - pozwoli na wzrost sprzedaży i optymalizację marży w całym łańcuchu. Dodatkowo Zarząd Grupy stawia na rozwój oferty wzbogaconej o elementy sterowania (drugi po technologii LED czynnik wzrostu wartości globalnego rynku: +16% rocznie do 7 mld EURO w 2020 roku).

Dalsze perspektywy rozwoju Spółka dostrzega na rynku zagranicznym. Jakość i innowacyjność rozwiązań, przy atrakcyjnej ofercie cenowej produktów spółki stanowi o przewadze konkurencyjnej grupy na globalnych rynkach. W związku z tym Zarząd planuje intensywny rozwój sprzedaży produktów Grupy na wybranych rynkach o dużych możliwościach rozwoju. Działalność na danym

rynku zagranicznym zostanie oparta o lokalną organizację (bądź agenta) i silne wsparcie z centrali. Poza rozwojem sprzedaży produktów dla poszczególnych projektów inwestycyjnych, spółka planuje budowę pozycji w handlu hurtowym w oparciu o umowy z kluczowymi graczami hurtowymi w wybranych krajach.

W obszarze produktowym Zarząd planuje dalszy rozwój oferty w oparciu o technologię LED, która ma stanowić ok. 30% sprzedaży Grupy w 2015 roku. W ocenie Zarządu technologie LED dominują na globalnych rynkach, a ich udział w sprzedaży na rynku krajowym również systematycznie rośnie. Kluczowy dla osiągnięcia zakładanych celów strategicznych będzie rozwój kadry menadżerów, w szczególności zespołu sprzedaży w kraju i za granicą. Zarząd planuje zmianę organizacji handlowej i sposobu działania na rynku, co powinno podnieść efektywność sprzedaży.

4. Cele rynkowe

Na koniec 2015 roku Zarząd zakłada wzrost udziału Grupy Kapitałowej w krajowym rynku opraw profesjonalnych do 25% z obecnych 20%. Równocześnie Zarząd planuje wzrost udziału sprzedaży zagranicznej w strukturze Grupy do 41% na koniec 2015 roku z obecnych 22% w I półroczu 2012 roku. Wzrost sprzedaży Grupy w omawianym okresie będzie wynikiem wzrostu sprzedaży hurtowej w kraju oraz intensyfikacji sprzedaży zagranicznej Grupy. Na koniec 2015 roku sprzedaż oświetlenia standardowego będzie stanowiła 55% sprzedaży Grupy, 30% będą stanowiły rozwiązania LED, a pozostałe 15% elektronika i serwis.

5. Wyniki finansowe

W okresie 2012-2013 Zarząd zakłada utrzymanie dotychczasowej kilkuprocentowej tendencji wzrostu sprzedaży firmy. Działania restrukturyzacyjne i reorganizacyjne nie powinny wpływać negatywnie na bieżącą sytuację finansową, jednak wyniki finansowe Grupy będą pozostawały pod wpływem działań strategicznych. W ocenie Zarządu wyraźny impuls wzrostu sprzedaży powinien nastąpić w kolejnych latach tj. 2014-2015.

6. POZOSTAŁE INFORMACJE

6.1. Opis istotnych czynników ryzyka i zagrożeń, z określeniem, w jakim stopniu Emitent jest na nie narażony.

6.1.1. Czynniki zewnętrzne

6.1.1.1. Ryzyko związane z sytuacją społeczno-ekonomiczną w Polsce i Europie.

Przychody ES-SYSTEM S.A. pochodzą z działalności na rynku dóbr inwestycyjnych w kraju i za granicą, stąd też jej wyniki finansowe uzależnione są od czynników związanych z sytuacją makroekonomiczną Polski i wybranych rynków zagranicznych, a w szczególności od:

- koniunktury gospodarczej,
- poziomu inwestycji prywatnych krajowych i zagranicznych,
- poziomu nakładów budżetowych na inwestycje,
- udogodnień podatkowych dla przedsiębiorców,
- efektywnego wykorzystania funduszy unijnych,
- rządowego planu aktywizacji gospodarczej Polski B.

Negatywne zmiany w sytuacji makroekonomicznej mogą generować ryzyko dla prowadzonej przez Emitenta działalności gospodarczej i tym samym wpływać na jej wyniki finansowe w przyszłości.

Negatywne zmiany w sytuacji makroekonomicznej obserwowane w gospodarce światowej, jak również w Polsce mogą generować ryzyko dla prowadzonej przez Emitenta działalności gospodarczej i tym samym wpływać na jego wyniki finansowe w przyszłości. Wzrost nakładów inwestycyjnych na infrastrukturę wspierany przez napływ unijnych środków pomocowych może spowodować wzrost popytu na produkty oferowane przez Emitenta i tym samym zmniejszać ryzyko związane z sytuacją społeczno-ekonomiczną i jego wpływ na wyniki finansowe osiągnięte przez ES-SYSTEM w przyszłości.

6.1.1.2. Ryzyko związane z rynkiem, na którym działa Emitent.

Branża sprzętu oświetleniowego, w której działa Emitent jest silnie uzależniona od koniunktury gospodarczej, a w szczególności koniunktury w budownictwie w Polsce i Europie. Czynniki takie jak: tempo wzrostu gospodarki, nakłady inwestycyjne mają znaczący wpływ na poziom inwestycji w sektorze dóbr inwestycyjnych, co przekłada się na sytuację finansową Emitenta. Niższe tempo wzrostu gospodarczego, niższe nakłady inwestycyjne, wyższy poziom podatków oraz wyższe stopy procentowe mogą negatywnie wpłynąć na poziom inwestycji w sektorze dóbr inwestycyjnych w Polsce i Europie, a tym samym na działalność, wyniki oraz sytuację finansową i perspektywy rozwoju Emitenta. Podobnie jak w Polsce, również na innych rynkach działania ES-SYSTEM, branża oświetleniowa w znaczący sposób związana jest z sytuacją ekonomiczną gospodarki danego regionu. Negatywne zmiany w zakresie wzrostu gospodarczego mogą ograniczyć potencjalne możliwości rozwoju działalności Emitenta na tych rynkach.

6.1.1.3. Ryzyko związane z konkurencją ze strony innych podmiotów.

Na wyniki finansowe osiągane przez Emitenta może mieć wpływ obniżanie cen oferowanych usług przez firmy konkurencyjne. Strategia działania Emitenta koncentruje się na wzmacnianiu pozycji rynkowej i powiększaniu przewagi konkurencyjnej poprzez wysoką jakość produktów, oferowanie kompleksowych rozwiązań, elastyczność oferty, poszerzanie posiadanych i budowanie nowych kompetencji, stosowanie zaawansowanych technologii, a w przyszłości kontynuację oferowania nowych, własnych rozwiązań technicznych.

Obecnie w Polsce działają niemal wszystkie znaczące europejskie firmy oświetleniowe, co wpływa na zaostrzenie konkurencji, w szczególności, na rynku opraw oświetleniowych i lamp. Należy zauważyć, iż coraz większe znaczenie w wyborze oferty odgrywa cena, co skutkuje spadkiem marż dla podmiotów z branży. Konsolidacja i koncentracja kapitałowa firm konkurencyjnych w sektorze może spowodować dalszy spadek marż, co w efekcie może wpłynąć na wyniki finansowe lub perspektywy rozwoju Emitenta.

6.1.2. Czynniki wewnętrzne.

6.1.2.1. Ryzyko związane z sezonowością sprzedaży.

Całą wartość przychodów ze sprzedaży Emitenta generuje na rynku sprzętu oświetleniowego, na którym występuje charakterystyczna dla całej branży sezonowość sprzedaży. Większość prac wykończeniowych, w budowanych i remontowanych obiektach, inwestorzy prowadzą w sezonie jesienno-zimowym. W związku z powyższym przychody ze sprzedaży Emitenta są zwykle najniższe w pierwszym kwartale, a zdecydowany ich wzrost następuje w drugim półroczu.

Emitent jest organizacyjnie i funkcjonalnie przygotowana do funkcjonowania w tych warunkach. Dynamiczne systemy wynagrodzeń, sezonowość zatrudnienia, odpowiednia gospodarka mocami produkcyjnymi i zapasami półproduktów i produktów, pozwalają na istotne łagodzenie skutków sezonowości rynków zbytu. Wzrost eksportu i kierowanie dostaw w różne regiony świata o różnych cyklach sezonowości lub jej braku także będzie niwelować wpływ tego zjawiska.

6.1.2.2. Ryzyko związane z działalnością firm konkurencyjnych z Dalekiego Wschodu.

Producenci azjatyccy, głównie z Dalekiego Wschodu, coraz sprawniej i szybciej kopiują podpatrzone na targach i wystawach branżowych wzory produktów oświetleniowych charakteryzujących się wysoką rentownością. Cechą charakterystyczną tych wyrobów jest niższa cena i w wielu przypadkach niższa jakość oraz krótszy okres użytkowania. Coraz częściej pojawiają się jednak wyroby o dobrej i bardzo dobrej jakości.

Dla zmniejszenia tego ryzyka Emitent stale rozwija nowoczesne i zaawansowane technologicznie produkty, skupiając swoją aktywność w innych segmentach rynku. Równolegle prowadzone są prace nad wybranymi kluczowymi produktami realizowanymi w długich seriach, których optymalizacja konstrukcji i metod produkcji oraz zastosowane parametry energetyczne pozwalają na konkurowanie z tanimi produktami z Dalekiego Wschodu.

6.1.2.3. Ryzyko związane z toczącymi się postępowaniami procesowymi o dużym znaczeniu.

Do czynników ryzyka związanych z prowadzonymi postępowaniami sądowymi należy zaliczyć jedynie postępowanie z powództwa Beghelli S.p.A. przeciwko ES-SYSTEM S.A., toczące się przed Sądem w Bolonii (Włochy) – Wydziałem ds. własności przemysłowej i intelektualnej. Wartość przedmiotu sporu została oznaczona przez powoda na kwotę min. 10 mln EUR albo więcej, albo mniej w zależności od uznania sądu. W pozwie Beghelli S.p.A. zarzucił Emitentowi naruszenie zakazu

działalności konkurencyjnej, przewidzianego w łączącej strony do dnia 20 marca 2005 roku umowie dystrybucyjnej, a także naruszenie zasad uczciwej konkurencji oraz praw ochronnych do swych znaków towarowych. Emitent kwestionuje powyższe roszczenie w całości, podnosząc zarówno zarzuty proceduralne, jak i merytoryczne, w tym zarzut braku naruszenia praw do znaków towarowych i braku naruszenia zobowiązań umownych, a w wypadku uwzględnienia roszczeń powoda - zarzut niewłaściwego oznaczenia wysokości odszkodowania.

Zarząd Emitenta na podstawie oceny wspólnej Kancelarii Prawnej Studio Professionale Associato a Baker & McKenzie i własnej uważa, że zarzuty Beghelli S.p.A. są całkowicie bezpodstawne i będzie dążył do uzyskania oddalenia roszczeń. Niezależnie od powyższego nawet przy założeniu, że istnieje potencjalne ryzyko uznania przez sąd twierdzeń powoda za prawdziwe kwota roszczenia wskazana w pozwie nie znajduje żadnego uzasadnienia. Zarząd ocenia, że całość domniemyanych roszczeń wyniesie nie więcej niż 200 - 300 tysięcy EUR. Emitent złożył we właściwym sądzie odpowiedź na wyżej opisany pozew, podnosząc wszystkie powyższe zarzuty.

6.2. Oświadczenie o stosowaniu ładu korporacyjnego.

6.2.1. Wskazanie zbioru zasad ładu korporacyjnego, któremu podlega emitent oraz miejsca, gdzie tekst zbioru zasad jest publicznie dostępny.

W roku 2012 Emitent podlegał zasadom ładu korporacyjnego zawartym w dokumencie DOBRE PRAKTYKI Spółek Notowanych na GPW, przyjętym Uchwałami Rady Giełdy:

- nr 15/1282/2011 z dnia 31 sierpnia 2011 roku
  - nr 20/1287/2011 z dnia 19 października 2011 roku,
- które to uchwały weszły w życie dn. 1 stycznia 2012 roku.

Na dzień publikacji raportu obowiązujący dokument - Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW - jest opublikowany w rozdziale REGULACJE na stronie www.corp-gov.gpw.pl i uwzględnia zmiany wprowadzone uchwałą Rady Giełdy nr 19/1307/2012 z dnia 21 listopada 2012 roku. Zmiany te weszły w życie z dniem 1 stycznia 2013 roku.

Emitent nie stosuje praktyk w zakresie ładu korporacyjnego, wykraczających poza wymogi przewidziane prawem krajowym.

6.2.2. Informacje w zakresie, w jakim Emitent odstąpił od postanowień zbioru zasad ładu korporacyjnego, wskazanie tych postanowień oraz wyjaśnienie przyczyn tego odstąpienia.

W 2012 roku Emitent nie zastosował zasady zawartej w DOBRYCH PRAKTYKACH Spółek Notowanych na GPW, w części I – „Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych”, punkt 1:

Spółka powinna prowadzić przejrzystą i efektywną politykę informacyjną, zarówno z wykorzystaniem tradycyjnych metod, jak i z użyciem nowoczesnych technologii, oraz najnowszych narzędzi komunikacji zapewniających szybkość, bezpieczeństwo oraz efektywny dostęp do informacji.

Korzystając w jak najszerszym stopniu z tych metod, Spółka powinna w szczególności:

- umożliwiać transmitowanie obrad walnego zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet, rejestrować przebieg obrad i upubliczniać go na swojej stronie internetowej.

Odstąpienie od zasady dotyczyło braku transmisji, w czasie rzeczywistym, obrad walnego zgromadzenia z wykorzystaniem sieci Internet. Powyższe działania nie zostały podjęte ze względu na brak przygotowania organizacyjnego i technicznego oraz ze względu na optymalizację kosztów organizacji WZA.

Z analogicznych powodów Spółka nie może zapewnić akcjonariuszom wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku walnego zgromadzenia, poza miejscem odbywania walnego zgromadzenia, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

Zgodnie z Uchwałą nr 1014/2007 Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z dnia 11 grudnia 2007 roku w sprawie częściowego wyłączenia obowiązku publikowania raportów dotyczących zasad ładu korporacyjnego obowiązujących na Głównym Rynku GPW, odstąpienie od tej zasady nie było przedmiotem raportowania w trybie analogicznym jak dla przekazywania Raportów Bieżących.

Obrady WZA i NWZA z lat 2009-2012 zostały zarejestrowane a relacje video z obrad zostały upublicznione na stronie internetowej spółki w lokalizacji:

<http://www.essystem.pl/inwest/index.php?m=wza>.

Rejestracja i upublicznienie obrad WZ wychodzi naprzeciw rekomendacjom KNF „Wzmocnienie ochrony uczestników rynku kapitałowego” opublikowanych dn. 28.02.2011 roku.

W odniesieniu do zasady zawartej w części I – „Rekomendacje dotyczące dobrych praktyk spółek giełdowych”, punkt 5:

Spółka powinna posiadać politykę wynagrodzeń oraz zasady jej ustalania.

Polityka wynagrodzeń powinna w szczególności określać formę, strukturę i poziom wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających. Przy określaniu polityki wynagrodzeń członków organów nadzorujących i zarządzających spółki powinno mieć zastosowanie zalecenie Komisji Europejskiej z 14 grudnia 2004 r. w sprawie wspierania odpowiedniego systemu wynagrodzeń dyrektorów spółek notowanych na giełdzie (2004/913/WE), uzupełnione o zalecenie KE z 30 kwietnia 2009 r. (2009/385/WE).

ES-SYSTEM S.A., w zakresie wynagrodzeń, stosuje zasady oparte na powszechnie obowiązujących przepisach prawa polskiego. Polityka wynagrodzeń Rady Nadzorczej i Zarządu oparta jest na zasadzie ustalania wynagrodzeń przez organy nadrzędne w stosunku do nich. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej zostało ustalone uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 9 maja 2012 r.

Wynagrodzenie dla Zarządu Spółki ustala Rada Nadzorcza w oparciu o kwalifikacje, zakres obowiązków członka zarządu oraz jego doświadczenie. Umowy zawierane z członkami Zarządu posiadają powszechne zapisy stosowane w umowach menadżerskich. Wynagrodzenia osób zarządzających i nadzorujących w pełni wiążą się z zakresem zadań i odpowiedzialności wynikającej z pełnionej funkcji oraz pozostają w bezpośrednim związku z osiąganymi wynikami ekonomicznymi Spółki, tj. osiągniętym przychodem ze sprzedaży i zyskiem netto.

W 2012 roku Spółka nie posiadała dodatkowego programu wynagradzania (np. programu motywującego opartego na emisji akcji menadżerskich) dla członków organów Spółki.

Obowiązujący w Spółce system wynagradzania, na obecnym etapie jej rozwoju, w pełni spełnia swoją rolę z punktu widzenia zarówno efektywności procesów zarządzania jak i funkcji motywacyjnej.

6.2.3. Opis głównych cech stosowanych w przedsiębiorstwie emitenta systemów kontroli wewnętrznej i zarządzania ryzykiem w odniesieniu do procesu sporządzania sprawozdań finansowych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych.

Zarząd Spółki jest odpowiedzialny za system kontroli wewnętrznej i jego skuteczność w procesie sporządzania sprawozdań finansowych i raportów okresowych przygotowywanych i publikowanych zgodnie z zasadami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych⁴.

Całość zagadnień związanych z funkcjonowaniem ES-SYSTEM na rynku jako spółki publicznej notowanej na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie zawarta jest w dwóch Regulaminach obowiązujących na mocy Uchwały Zarządu Spółki od dnia 30.08.2007 roku (wraz z późniejszymi aktualizacjami):

- ✓ Regulamin obiegu i ochrony informacji poufnych wraz z załącznikami
- ✓ Regulamin okresów zamkniętych i notyfikacji

Podstawowym dokumentem regulującym cały proces przygotowywania raportów okresowych jest „Procedura przygotowania i przekazywania do wiadomości publicznej raportów okresowych” Procedura szczegółowo określa wymogi w zakresie raportów okresowych, zasady postępowania, odpowiedzialność osób i jednostek sporządzających i weryfikujących treść raportów oraz terminy wykonania.

Stosowanie procedury zapewnia rzetelność i kompletność przekazywanych do publikacji danych finansowych oraz ich zgodność z wymogami Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi.

W procesie sporządzania sprawozdań finansowych Spółki jednym z podstawowych elementów kontroli jest weryfikacja sprawozdania finansowego przez niezależnego biegłego

⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. Nr 33, poz. 259). Z późniejszymi zmianami.

rewidenta. Do zadań biegłego rewidenta należy w szczególności: przegląd półrocznego sprawozdania finansowego oraz badanie sprawozdania rocznego.

Zgodnie z zasadą Dobrych Praktyk zawartą w części III, punkt 1, podpunkt 14, spółka opublikowała na stronie www, w lokalizacji

http://inwest.essystem.pl/pdf_inw/Regula_dotyczaca_wyboru_Audytora_2013.pdf,

regulę dotyczącą wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych.

Zgodnie z tą regułą wyboru biegłego rewidenta dokonuje Rada Nadzorcza w drodze akcji ofertowej, z grona renomowanych firm audytorskich, gwarantujących wysokie standardy usług i wymaganą niezależność. Spółka stosuje również wymóg prawa zawarty w Ustawie o biegłych rewidentach, (...) oraz o nadzorze publicznym, Rozdział 8, Art. 89, który mówi że:

1. **Kluczowy biegły rewident nie może wykonywać czynności rewizji finansowej w tej samej jednostce zainteresowania publicznego w okresie dłuższym niż 5 lat.**

2. **Kluczowy biegły rewident może ponownie wykonywać czynności rewizji finansowej w jednostce, o której mowa w ust. 1, po upływie co najmniej 2 lat.**

ES-SYSTEM S.A. stosuje spójne zasady księgowe opisane w Polityce Rachunkowości Grupy, prezentując dane finansowe w sprawozdaniach finansowych, okresowych raportach giełdowych i innych informacjach przekazywanych inwestorom.

Za przygotowanie sprawozdań finansowych i raportów okresowych Spółki odpowiedzialny jest pion finansowy kierowany przez Wiceprezesa Zarządu ds. Finansowych. Zatwierdzenie przez Zarząd okresowej sprawozdawczości finansowej do jej publikacji następuje po akceptacji Wiceprezesa ds. Finansowych. Spółki Grupy prowadzą księgi rachunkowe w oparciu o systemy informatyczne. Dostęp do zasobów ograniczony jest odpowiednimi procedurami. Kontrola dostępu do danych przechowywanych w systemach prowadzona jest na każdym etapie sporządzania raportów okresowych.

6.2.4. Wskazanie akcjonariuszy posiadających bezpośrednio lub pośrednio znaczne pakiety akcji, wraz ze wskazaniem liczby posiadanych przez te podmioty akcji, ich procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów z nich wynikających i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu.

Tabela 9. Wskazanie akcjonariuszy posiadających znaczne pakiety akcji

Akcjonariusze	Stan na 31.12.2012 r.		
	Liczba głosów na WZA	liczba akcji	Udział w kapitale zakładowym oraz ogólnej liczbie głosów na WZA
Bożena Ciupińska – pośrednio poprzez Augusta Investments S.a.r.l.	12 125 355	12 125 355	28,29%
Bogusław Pilszczyk – pośrednio poprzez Bowen Investments S.a.r.l.	8 587 265	8 587 265	20,04%
Marta Pilszczyk	3 538 090	3 538 090	8,25%
Jacek Wysocki - pośrednio poprzez Hedland Holdings S.a.r.l	4 966 902	4 966 902	11,59%
Amplico OFE	3 500 000	3 500 000	8,17%
Aviva OFE	2 427 614	2 427 614	5,66%

6.2.5. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne, wraz z opisem tych uprawnień.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku nie występują akcje, które dają specjalne uprawnienia kontrolne.

6.2.6. Wskazanie wszelkich ograniczeń odnośnie do wykonywania prawa głosu, takich jak ograniczenie wykonywania prawa głosu przez posiadaczy określonej części lub liczby głosów, ograniczenia czasowe dotyczące wykonywania prawa głosu lub zapisy, zgodnie z którymi,

przy współpracy spółki, prawa kapitałowe związane z papierami wartościowymi są oddzielone od posiadania papierów wartościowych.

Na dzień 31 grudnia 2012 roku nie występują żadne ograniczenia w wykonywaniu prawa głosu.

6.2.7. Wskazanie wszelkich ograniczeń dotyczących przenoszenia prawa własności papierów wartościowych emitenta.

Na dzień bilansowy, tj. 31.12.2012 roku, nie obowiązywały żadne ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności akcji Emitenta.

6.2.8. Opis zasad dotyczących powoływania i odwoływania osób zarządzających oraz ich uprawnień, w szczególności prawo do podjęcia decyzji o emisji lub wykupie akcji.

Zarząd Spółki działa w oparciu o przepisy kodeksu spółek handlowych, Statutu oraz Regulaminu Zarządu. Rada Nadzorcza ustala liczebność Zarządu i powołuje Zarząd na okres wspólnej kadencji trwającej 3 (trzy) lata.

Zgodnie z art. 14 Statutu Spółki, Zarząd spółki składa się z dwóch do pięciu członków, z których jeden jest Prezesem Zarządu, zaś spośród pozostałych można powołać jednego lub kilku Wiceprezesów.

Każdy z członków Zarządu może zostać odwołany przez Radę Nadzorczą przed upływem jego kadencji.

Zarząd pod przewodnictwem Prezesa kieruje bieżącą działalnością Spółki, podejmuje uchwały niezbędne do realizacji jej zadań oraz reprezentuje Spółkę wobec sądów, władz, urzędów i osób trzecich.

Wszelkie sprawy związane z prowadzeniem spraw Spółki, niezastrzeżone Statutem do kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej należą do zakresu działania Zarządu.

Nabycie, zbycie, obciążenie przez Spółkę nieruchomości lub udziału we współwłasności nieruchomości, a także nabycie, zbycie lub obciążenie przez Spółkę prawa użytkowania wieczystego lub udziału w tym prawie należy do kompetencji Zarządu i wymaga dla swej skuteczności zgody Rady Nadzorczej.

Statut Spółki nie przewiduje szczególnych regulacji dotyczących podjęcia decyzji w przedmiocie emisji akcji lub ich wykupu.

6.2.9. Opis zasad zmiany statutu lub umowy spółki emitenta.

Statut Spółki nie zawiera szczególnych postanowień dotyczących zasad jego zmiany. W tej materii zastosowanie mają przepisy Kodeksu Spółek Handlowych.

6.2.10. Sposób działania walnego zgromadzenia i jego zasadnicze uprawnienia oraz opis praw akcjonariuszy i sposobu ich wykonania, w szczególności zasady wynikające z regulaminu walnego zgromadzenia, jeżeli taki regulamin został uchwalony, o ile informacje w tym zakresie nie wynikają wprost z przepisów prawa.

Walne Zgromadzenie w ES-SYSTEM S.A. działa w oparciu o:

1. Kodeks Spółek Handlowych,
2. Statut Spółki,
3. Regulamin Zgromadzenia Akcjonariuszy.

Statut Spółki i Regulamin WZA dostępne są na stronie internetowej Spółki www.essystem.pl w dziale Relacje Inwestorskie / Spółka / Dokumenty Spółki.

Zasadniczymi uprawnieniami Walnego Zgromadzenia są:

1. rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy,
2. udzielanie absolutorium członkom organów Spółki z wykonania przez nich obowiązków,
3. powzięcie uchwały o podziale zysku albo pokryciu straty,
4. wybór i odwoływanie członków Rady Nadzorczej,
5. tworzenie i znoszenie funduszy celowych,

6. podwyższanie lub obniżanie kapitału zakładowego oraz dokonywanie innych zmian Statutu Spółki,
7. podejmowanie uchwał w sprawie emisji obligacji oraz połączenia, likwidacji lub rozwiązania Spółki,
8. ustalanie zasad wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej,
9. rozpatrywanie spraw wniesionych przez Radę Nadzorczą, Zarząd lub akcjonariuszy.

Uprawnienia akcjonariuszy wynikają wprost z przepisów Kodeksu Spółek Handlowych. Podstawowym uprawnieniem każdego akcjonariusza jest prawo do uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, wraz z prawem do zadawania pytań, po udzieleniu głosu. Każdy akcjonariusz może uzyskiwać informacje dotyczące Spółki poprzez stronę internetową, na której zamieszczane są aktualne informacje dotyczące relacji inwestorskich, w tym Walnych Zgromadzeń Spółki.

Spółka umożliwiła akcjonariuszom zadawanie pytań przed i w trakcie obrad WZA poprzez udostępnienie adresu e-mail: biuro.spolki@essystem.pl. Adres ten był na bieżąco sprawdzany przez pracowników Biura Spółki. Przed WZA oraz w trakcie obrad Zgromadzenia, do Spółki nie wpłynęło żadne pytanie od akcjonariuszy. Pytania nie były również zadawane przez akcjonariuszy uczestniczących osobiście w WZA. Stąd też brak w serwisie internetowym punktu dotyczącego Pytań i Odpowiedzi dla Akcjonariuszy w związku z WZA.

W roku 2012 miało miejsce jedno Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, które odbyło się bez zarządzania przerwy w obradach.

Począwszy od 2007 roku Walne Zgromadzenie odbywa się przy użyciu elektronicznego systemu liczenia głosów, dzięki czemu można je bardzo sprawnie przeprowadzić, nie narażając się jednocześnie na pomyłki przy liczeniu głosów.

Celem Spółki jest sprawne organizowanie Walnych Zgromadzeń Spółki, należyte wywiązywanie się z obowiązków wobec akcjonariuszy i umożliwianie im realizacji ich praw.

6.2.11. Skład osobowy i zmiany, które w nim zaszły w ciągu ostatniego roku obrotowego oraz opis działania organów zarządzających, nadzorujących lub administrujących emitenta oraz ich komitetów.

Rada Nadzorcza

Rada Nadzorcza VI Kadencji, powołana uchwałą Walnego Zgromadzenia z dnia 9 maja 2012 roku, liczy 6 członków.

Rada Nadzorcza działa w oparciu o:

- Regulamin Rady Nadzorczej
- Statut (art. 17-23)
- Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW
- obowiązujące przepisy prawne

Regulamin i statut dostępne są na stronie www.essystem.pl w dziale Relacje Inwestorskie / Spółka / Dokumenty Spółki.

Kadencja członków Rady Nadzorczej jest wspólna i trwa trzy lata.

Mandaty wszystkich obecnych członków Rady Nadzorczej wygasną równocześnie, z dniem odbycia ZWZA, najpóźniej w dniu 30 czerwca 2015 roku.

Skład Rady Nadzorczej ES-SYSTEM S.A. w okresie od 1 stycznia 2012 r. do 31 grudnia 2012 roku przedstawiał się następująco:

Tabela 10. Skład Rady Nadzorczej

Imię i Nazwisko	Funkcja	Okres sprawowania funkcji w 2012 r.
Bożena Ciupińska	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	01.01.2012 – 31.12.2012
Jerzy Burdzy*	Członek Rady Nadzorczej	01.01.2012 – 31.12.2012
Arkadiusz Chojnacki*	Członek Rady Nadzorczej	01.01.2012 – 31.12.2012
Radosław Wojciechowski*	Sekretarz Rady Nadzorczej	01.01.2012 – 31.12.2012
	Członek Rady Nadzorczej	
Rafał Maciejewicz*	Wiceprzewodniczący RN od 09.05.12	01.01.2012 – 31.12.2012
Jacek Wysocki	Członek Rady Nadzorczej	09.05.2012 – 31.12.2012

* Członkowie niezależni

Na dzień 31.12.2012: Udział kobiet – 1 osoba

Udział mężczyzn – 5 osób

Dnia 9 maja 2012 roku na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy zakończyła się V kadencja Rady Nadzorczej. Wszyscy jej członkowie uzyskali absolutorium. Równocześnie została powołana Rada Nadzorcza VI kadencji, w skład której – oprócz dotychczasowych członków – wszedł p. Jacek Wysocki.

Zgodnie z zasadą III. 1 Dobrych Praktyk, Rada Nadzorcza, poza czynnościami wymienionymi w przepisach prawa:

- sporządziła i przedstawiła WZA ocenę sytuacji spółki z uwzględnieniem oceny systemu kontroli wewnętrznej systemu zarządzania ryzykiem istotnym dla spółki,
- dokonała i przedstawiła WZA ocenę swojej pracy
- na posiedzeniu RN poprzedzającym WZA rozpatrzyła i zaopiniowała sprawy, które były przedmiotem uchwał WZA.

Realizując zasadę III.3 o uczestnictwie członków RN w obradach WZA, wszyscy członkowie Rady byli obecni na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy, które miało miejsce 09.05.2012 r.

Zgodnie z zasadą III.6 Dobrych Praktyk, czterech (wymóg: przynajmniej dwóch) członków RN spełnia kryterium niezależności.

Stosowanie zasady III.6 o spełnianiu kryterium niezależności oraz zasady III.2 o przekazywaniu informacji Zarządowi o powiązaniach członków RN z akcjonariuszami odbywa się poprzez otwartą analizę przeprowadzaną przez Radę Nadzorczą oraz poprzez składanie oświadczeń, co zostało uregulowane odpowiednimi zapisami w Regulaminie Rady Nadzorczej (§ 4, punkty 2 i 3). Harmonogram posiedzeń Rady Nadzorczej w danym roku, wraz z planowanymi tematami posiedzeń, jest uchwalany na pierwszym posiedzeniu RN w danym roku.

Posiedzenia RN odbywają się co najmniej raz na 2 miesiące. W okresach pomiędzy formalnymi posiedzeniami, RN odbywa telekonferencje i podejmuje uchwały w formie elektronicznej lub telefonicznej.

W posiedzeniach Rady każdorazowo bierze udział Zarząd ES-SYSTEM S.A., który przedstawia Radzie sprawozdanie na temat bieżącej sytuacji w Spółce oraz istotnych wydarzeń od czasu ostatniego posiedzenia Rady.

Skład Rady Nadzorczej ES-SYSTEM S.A. VI kadencji, powołanej dnia 9 maja 2012 roku, poszerzony został do 6 osób. W związku z tym, zgodnie z art. 86, pkt. 1 Ustawy o biegłych rewidentach, (...) oraz o nadzorze publicznym, Rada Nadzorcza na posiedzeniu w dniu 9 maja 2012 r. powołała Komitet Audytu w składzie:

Arkadiusz Chojnacki – Przewodniczący Komitetu Audytu, członek niezależny KA,
Jerzy Burdzy – członek niezależny KA,
Jacek Wysocki – członek KA

Działania Komitetu Audytu zrealizowane w 2012 roku obejmowały, m.in.: monitoring procesu sprawozdawczości finansowej oraz weryfikację funkcjonowania procedur kontroli wewnętrznej. Po publikacji raportu za 1 półrocze 2012 roku KA odbył spotkanie z audytorem dokonującym

przeglądu sprawozdania. Komitet Audytu, przy współpracy z Zarządem spółki na bieżąco poddawał ocenie poziom rezerw na należności oraz ekspozycję walutową spółki.

Posiedzenia Komitetu Audytu odbywają się, co najmniej 4 razy do roku – po publikacji okresowych sprawozdań finansowych. W okresach pomiędzy formalnymi posiedzeniami, Komitet Audytu odbywa, w razie konieczności, telekonferencje. Komitet Audytu prezentuje swoje opinie, zalecenia i analizy na forum Rady Nadzorczej.

Zarząd

Kompetencje i zasady pracy Zarządu ES-SYSTEM S.A. określone zostały w następujących dokumentach:

- Statut Spółki - (art. 14-17)
- Regulamin Zarządu
- Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW

Regulamin i statut dostępne są na stronie www.essystem.pl w dziale Relacje Inwestorskie / Spółka / Dokumenty Spółki.

W okresie od 1 stycznia 2012 roku do 31 grudnia 2012 roku skład Zarządu oraz podział kompetencji pomiędzy Członków Zarządu przedstawiał się następująco:

Tabela 11. Skład Zarządu

Imię i Nazwisko	Funkcja	Okres sprawowania funkcji w 2012 r.
Bogusław Pilszczek	Prezes Zarządu	01.01.2012 – 31.08.2012
Leszek Ciupiński	Wiceprezes Zarządu ds. Finansowych	01.01.2012 – 31.12.2012
Jacek Wysocki	Wiceprezes Zarządu ds. Marketingowych	01.01.2012 – 09.05.2012
Paweł Orkisz	Członek Zarządu ds. Organizacji	01.01.2012 – 09.05.2012
Tomasz Budzyński	Członek Zarządu ds. Sprzedaży i Marketingu	01.01.2012 – 26.09.2012
Mirosław Butryn	Członek Zarządu	09.05.2012 – 31.12.2012
Romuald Wojtkowiak	Prezes Zarządu	01.09.2012 – 31.12.2012

Na dzień 31.12.2012: Udział kobiet – 0 osób

Udział mężczyzn – 3 osoby

Do zakresu działania Zarządu należy kierowanie bieżącą działalnością Spółki, reprezentowanie jej na zewnątrz oraz ogół czynności nie zastrzeżonych dla innych organów Spółki. Posiedzenia Zarządu odbywają się w terminach ustalonych w planie pracy Zarządu oraz na bieżąco w formie telekonferencji lub wideokonferencji.

Posiedzenia zwoływane są przez Prezesa Zarządu. Prezes Zarządu może z własnej inicjatywy lub na wniosek innego Członka Zarządu zwołać posiedzenie Zarządu dla rozpatrzenia spraw pilnych. Posiedzenie Zarządu jest także zwoływane na pisemny wniosek Rady Nadzorczej Spółki. Wykonując swoje zadania Zarząd podejmuje uchwały, wydaje zarządzenia, instrukcje, regulaminy i dokonuje innych stosownych czynności. Zarząd spółki dokłada szczególnej staranności w budowaniu relacji z akcjonariuszami i inwestorami w oparciu o otwartość, wzajemny szacunek i zaufanie. Regularnie uczestniczy w spotkaniach z inwestorami. Na bieżąco informuje akcjonariuszy o sytuacji w spółce. Wszystkie ważne decyzje w spółce są konsultowane z członkami Rady Nadzorczej. Nadrzędną zasadą, którą kierują się władze spółki przy podejmowaniu decyzji strategicznych jest budowanie wartości firmy dla akcjonariuszy.

6.3. Informacje o podstawowych produktach, towarach lub usługach wraz z ich określeniem wartościowym i ilościowym oraz udziałem poszczególnych produktów, towarów i usług (jeżeli są istotne) albo ich grup w sprzedaży Emitenta ogółem, a także zmianach w tym zakresie w danym roku obrotowym.

Tabela 12. Struktura asortymentowa przychodów ze sprzedaży Emitenta w ujęciu wartościowym (tys. zł)

	2012	% udział	2011	% udział	2010	% udział
Przychody ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów w tym:	158 466	96,73%	156 969	95,24%	154 789	96,03%
Oświetlenie architektoniczne	76 247	46,55%	76 615	46,49%	76 307	47,33%
Oświetlenie przemysłowe	33 784	20,62%	34 043	20,66%	30 620	19,00%
Oświetlenie zewnętrzne	28 556	17,43%	26 857	16,30%	29 284	18,17%
Akcesoria różne	19 879	12,13%	19 454	11,79%	18 578	11,53%
Przychody ze sprzedaży usług	5 359	3,27%	7 847	4,76%	6 399	3,97%
Razem	163 825	100,00%	164 816	100,00%	161 188	100,00%

Tabela 13. Segmentacja przychodów ze sprzedaży (wg głównych kanałów dystrybucji) Emitenta w ujęciu wartościowym

	2012	% udział	2011	% udział	2010	% udział
Rynek hurtowy - odbiorcy hurtowi	58 106	35,47%	64 316	39,02%	72 648	45,07%
Rynek inwestycji budowlanych – inwestorzy i wykonawcy	105 719	64,53%	100 500	60,98%	88 540	54,93%
Razem	163 825	100,00%	164 816	100,00%	161 188	100,00%

Tabela 14. Struktura rzeczowa przychodów ze sprzedaży Emitenta w ujęciu wartościowym wg sprawozdań finansowych (tys. zł)

	01.01.2012 – 31.12.2012	01.01.2011– 31.12.2011	01.01.2010 – 31.12.2010
Przychody ze sprzedaży produktów	7 634	10 837	16 627
Przychody ze sprzedaży usług	5 359	7 847	6 399
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	150 832	146 132	138 162
RAZEM	163 825	164 816	161 188

6.4. Informacje o rynkach zbytu, z uwzględnieniem podziału na rynki krajowe i zagraniczne, oraz informacje o źródłach zaopatrzenia w materiały do produkcji, w towary i usługi, z określeniem uzależnienia od jednego lub więcej odbiorców i dostawców, a w przypadku, gdy udział jednego odbiorcy lub dostawcy osiąga, co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży ogółem - nazwy (firmy) dostawcy lub odbiorcy, jego udział w sprzedaży lub zaopatrzeniu oraz jego formalne powiązania z Emitentem.

Tabela 15. Struktura geograficzna przychodów ze sprzedaży Emitenta

L.p.	Opis pozycji (wartości w tys. zł.)	31.12.2012	31.12.2011	Zmiana 2012 do 2011
1.	Suma sprzedaży	163 825	164 816	-0,60%
2.	Sprzedaż krajowa	131 708	132 345	-0,48%
3.	Sprzedaż eksportowa	32 117	32 471	-1,09%
4.	Udział sprzedaży krajowej w ogółem	80,40%	80,30%	
5.	Udział sprzedaży eksportowej w ogółem	19,60%	19,70%	

Dominującym rynkiem zbytu ES-SYSTEM S.A. jest rynek krajowy, na który przypadło w 2012 roku ponad 80% przychodów ze sprzedaży ogółem. Na rynku krajowym głównymi klientami Spółki są

firmy wykonawcze elektroinstalacyjne i ogólnobudowlane (Generalni Wykonawcy), inwestorzy, sieci hurtowe i hurtownie. ES-SYSTEM S.A. dąży do utrzymywania równowagi pomiędzy sprzedażą w segmencie inwestycji i dystrybucji (hurtu) przy dalszym wzroście sprzedaży eksportowej. Większość sprzedaży eksportowej Emitenta w 2012 roku stanowiła sprzedaż do krajów Unii Europejskiej oraz Rosji.

ES-SYSTEM S.A. realizuje aktywną politykę zaopatrzeniową kierując się przede wszystkim kryteriami jakości w wyborze dostawców materiałów i komponentów do bieżącej produkcji. Zdecydowana większość dostaw pochodzi od bezpośrednich producentów, z którymi wiąże Emitenta wieloletnie, sprawdzone relacje handlowe.

Relacje z dostawcami oraz ich struktura wynika bezpośrednio ze strategii oraz organizacji procesu produkcji. Spółka współpracuje z dwiema podstawowymi grupami dostawców: towarów oraz materiałów. Największe zakupy są realizowane w firmach, które współpracują z ES-SYSTEM S.A., co najmniej od kilku lat.

Portfel dostawców materiałów jest bardzo dobrze zdywersyfikowany i dla wszystkich kluczowych komponentów do produkcji Spółka posiada przynajmniej dwóch sprawdzonych długoletnich partnerów. Nie zachodzi niebezpieczeństwo uzależnienia się od konkretnego podmiotu. Dostawcy podlegają wstępnej oraz okresowej kwalifikacji zgodnie z procedurami ISO. Jeśli dostawca przejdzie pozytywnie procedurę weryfikacji uzyskuje status dostawcy kwalifikowanego dla Spółki. Jest to równoważne z dopuszczeniem takiego dostawcy do przeprowadzania transakcji handlowych z ES-SYSTEM S.A.

W 2012 roku w ES-SYSTEM S.A. nie wystąpiła sprzedaż ani zakup dla jednego podmiotu przekraczająca 10% przychodów ze sprzedaży.

6.5. Informacje o zawartych umowach znaczących dla działalności Emitenta, w tym znanych umowach zawartych pomiędzy akcjonariuszami (wspólnikami), umowach ubezpieczenia, współpracy lub kooperacji.

Umowy ubezpieczeniowe:

- ✓ Polisa obrotowa z dnia 22 grudnia 2010 roku nr RW/OP/14/00010179/2011 zawarta z Korporacją Ubezpieczeń Eksportowych S.A., której przedmiotem jest ubezpieczenie należności eksportowych przysługującym spółce od dłużników, którym korporacja przyznała limity kredytowe z terminem obowiązywania od 01 stycznia 2011 roku zawarta na czas nieokreślony wraz z Aneksem nr 2 z dnia 19.12.2012 r
- ✓ Polisa ubezpieczenia mienia od wszelkiego ryzyka utraty lub uszkodzenia nr 90820 0732259 zawarta z Generali TU S.A. oraz z TUIR Warta S.A. z łączną sumą ubezpieczenia 18 235 879 zł oraz Polisa nr 90820 0732264 ubezpieczenia sprzętu elektronicznego od wszystkich ryzyk z łączną sumą ubezpieczenia 1 974 118,94 zł na okres ubezpieczenia od 15 stycznia 2012 roku do 14 stycznia 2013 roku.
- ✓ Polisa ubezpieczenia mienia w transporcie krajowym nr 90820 0732268 zawarta z Generali T.U. S.A. oraz TUIR Warta S.A. na sumę ubezpieczenia na jeden środek transportu 280 000 zł na okres od 15 stycznia 2012 roku do 14 stycznia 2013 roku oraz z sumą ubezpieczenia 280 000 zł na jedno i wszystkie zdarzenia.
- ✓ Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej architektów oraz inżynierów budownictwa zawarta z TUIR Warta S.A. oraz Generali TU S.A. do wysokości 1 000 000 zł na okres od 15 stycznia 2012 roku do 14 stycznia 2013 roku
- ✓ Ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej oraz posiadanego mienia z włączeniem OC za produkt, zawarta z TUIR Warta S.A. oraz Generali TU S.A. z sumą ubezpieczenia 10 000 000 zł na okres od 15 stycznia 2012 roku do 14 stycznia 2013 roku. Polisą tą objęte zostały również spółki zależne ES-SYSTEM Wilkasy Sp. z o.o. oraz ES-SYSTEM Rzeszów Sp. z o.o. ES-SYSTEM NT Sp. z o.o.
- ✓ Polisa ubezpieczenia szkód powstałych w następstwie roszczeń z tytułu odpowiedzialności członków organów spółki kapitałowej nr 2361001241 zawarta z Chartis Europe S.A. Oddział w Polsce, z sumą ubezpieczenia 10 000 000 zł na okres od 14 marca 2012 roku do 13 marca 2013 roku.

Wszystkie wymienione wyżej polisy zostały zastąpione polisami ubezpieczeniowymi na kolejny okres od 15 stycznia 2013 roku do 14 stycznia 2014 roku.

Ponadto Spółka posiada pełne ubezpieczenie flotowe wszystkich środków transportu (OC, AC, NW, PAP).

6.6. Informacje o powiązaniach organizacyjnych lub kapitałowych Emitenta z innymi podmiotami oraz określenie jego głównych inwestycji krajowych i zagranicznych (papiery wartościowe, instrumenty finansowe, wartości niematerialne i prawne oraz nieruchomości), w tym inwestycji kapitałowych dokonanych poza jego grupą jednostek powiązanych oraz opis metod ich finansowania.

Spółka ES-SYSTEM S.A. tworzy Grupę Kapitałową ES SYSTEM, w której jest podmiotem dominującym i na dzień bilansowy w skład Grupy wchodzi:

ES-SYSTEM Wilkasy Sp. z o.o. z siedzibą w Wilkasach – Emitent posiada 100% udziałów
ES-SYSTEM Rzeszów Sp. z o.o. z siedzibą w Rzeszowie – Emitent posiada 100% udziałów
ES-SYSTEM Scandinavia AB z siedzibą w Sztokholmie – Emitent posiada 75% udziałów
ES-SYSTEM NT Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie – Emitent posiada 100% udziałów

6.7. Opis istotnych transakcji zawartych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną z podmiotami zależnymi na innych warunkach niż rynkowe wraz kwotami oraz informacjami określającymi charakter tych transakcji⁵.

Pomiędzy podmiotami Grupy ES-SYSTEM w trakcie roku obrotowego nie zawierano transakcji na innych warunkach niż rynkowe.

6.8. Informacje o zaciągniętych i wypowiedzianych umowach dotyczących kredytów i pożyczek, z podaniem kwoty, rodzaju, wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności.

Spółka ES-SYSTEM S.A. posiada zawartą umowę nr 07/120/06/Z/XP o współpracy z BRE Bankiem S.A., w ramach której posiada limit na korzystanie z produktów banku do kwoty 2 500 000 zł. 16 marca 2009 roku na mocy aneksu nr 4 do Umowy o współpracy z BRE Bankiem S.A. limit do korzystania z produktów banku został zwiększony z kwoty 2 500 000 zł do kwoty 4 000 000 zł. Zabezpieczenie umowy o współpracę stanowi cesja globalna należności z dnia 21 września 2006 roku do kwoty zadłużenia. Kwota zabezpieczenia, w związku ze zwiększeniem wartości limitu, wzrosła do kwoty 6 000 000 zł. Umowa o współpracę obowiązywała do dnia 21 grudnia 2010 roku. Dopuszcza jednak możliwość, aby ostateczny termin ważności udostępnionych produktów (ostateczny termin ważności gwarancji) wykraczał poza podstawowy okres ważności limitu, nie dłużej jednak niż do 31 stycznia 2013 roku.

Prowizja przygotowawcza wyniosła 0,3% od kwoty podwyższenia limitu, prowizja od niewykorzystanej kwoty limitu wynosi 0,3%, prowizja od zaangażowania z tytułu gwarancji wynosi 0,5% dla gwarancji o okresie ważności do 12 miesięcy i 0,55% dla gwarancji o okresie ważności powyżej 12 miesięcy.

6 sierpnia 2009 roku na mocy aneksu nr 5 do Umowy o współpracę z BRE Bankiem S.A. limit do korzystania z produktów banku został zwiększony z kwoty 4 000 000 zł do kwoty 6 000 000 zł. Zabezpieczenie umowy o współpracę stanowi cesja globalna należności z dnia 21 września 2006 roku do kwoty zadłużenia. Kwota zabezpieczenia, w związku ze zwiększeniem wartości limitu, wzrosła do kwoty 8 000 000 zł. W dniu 4 maja 2010 roku został zawarty aneks nr 6, na mocy którego ostateczny termin ważności udostępnianych produktów został przedłużony do dnia 28.02.2014. W dniu 30 września 2010 roku zawarty został aneks nr 7 do umowy o współpracę na mocy, którego limit do korzystania z produktów banku został zmniejszony do kwoty 4 500 000 zł. 20 grudnia 2011 roku został podpisany Aneks nr 8 do Umowy Współpracy I NR.07/120/06/Z/XP pomiędzy BRE BANK S.A., a Emitentem, na mocy którego dotychczasowy limit na korzystanie z produktów banku w wysokości 4 500 000 zł został zmniejszony do kwoty 1 500 000 zł. Limit ten obowiązywał od dnia podpisania Umowy do dnia 21 grudnia 2012 roku.

⁵ Można wskazać miejsce zamieszczenia informacji w sprawozdaniu finansowym

20 grudnia 2012 roku został podpisany Aneks nr 9 do Umowy Współpracy I NR.07/120/06/Z/XP pomiędzy BRE BANK S.A., a Emitentem, na mocy którego utrzymano dotychczasowy limit na korzystanie z produktów banku do kwoty 1 500 000 zł. Limit ten obowiązuje od dnia podpisania Umowy do dnia 20 grudnia 2013 roku. Dodatkowo na mocy Aneksu w tytule Umowy Współpracy w miejsce dotychczasowego numeru 07/120/06/Z/XP wpisuje się nr 07/120/06/Z/PX.

6.9. Informacja o udzielonych i otrzymanych poręczeniach i gwarancjach ze szczególnym uwzględnieniem poręczeń i gwarancji udzielonych jednostkom powiązanym.

Tabela 16. Poręczenia w formie gwarancji dla podmiotów zewnętrznych

Lp	Wystawca gwarancji	Beneficjent	Rodzaj zobowiązania	Kwota poręczenia	Termin ważności	Charakter powiązań
1	BRE Bank S.A. O/Kraków	CENTRUM HANDLOWE POLSKA 5 Sp. z o.o.	Gwarancja nr 07/020/K/MB/08 na zabezpieczenie dobrego wykonania umowy	92 462,00 EUR	16.06.2013	Brak powiązań kapitałowych
2	BRE Bank S.A. O/Kraków	Auftragnehmer uber Beleuchtung Mall& Fassade Rosencade Tulln Austria	Gwarancja nr 07178/Z/MB/08 na zabezpieczenie wykonania zobowiązań gwarancyjnych	10 700,00 EUR	29.05.2013	Brak powiązań kapitałowych
3	BRE Bank S.A. O/Kraków	PanKrac Shopping Center s.r.o.	Gwarancja nr 07/046/ZMB/09 na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji	79 412,33 EUR	15.12.2013	Brak powiązań kapitałowych
4	BRE Bank S.A. O/Kraków	ECE Projektmanagement Vilnius	Gwarancja nr 07/154/ZMB/09 na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji	13 964,40EUR	31.03.2015	Brak powiązań kapitałowych
5	BRE Bank S.A. O/Kraków	IKEA Centre Polska sp. z o.o.	Gwarancja nr 07/035/KMB/10 wykonania zobowiązań gwarancyjnych	237 315,58 zł	01.05.2013	Brak powiązań kapitałowych
6	BRE Bank S.A. O/Kraków	Elektromontaż Poznań S.A.	Gwarancja nr 07/064/KMB/10 wykonania zobowiązań gwarancyjnych	24 000,80 zł	31.12.2013	Brak powiązań kapitałowych
7	BRE Bank S.A. O/Kraków	ECE Projektmanagement Bulgaria EOOD	Gwarancja nr 07/062/ZMB/10 na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji	94 078,47EUR	26.04.2015	Brak powiązań kapitałowych
8	BRE Bank S.A. O/Kraków	ECE Projektmanagement Bulgaria EOOD	Gwarancja nr 07/076/ZMB/10 na zabezpieczenie roszczeń z tytułu rękojmi i gwarancji	5 620,80EUR	13.08.2015	Brak powiązań kapitałowych
9	BRE Bank S.A. O/Kraków	Erbud Sp. z o.o.	Gwarancja nr 07/098/KMB/10 na wykonanie zobowiązań gwarancyjnych	29 140,10 zł	20.01.2016	Brak powiązań kapitałowych

10	BRE Bank S.A. O/Kraków	Elektromontaż Poznań S.A.	Gwarancja nr 07/052/KMB/11 na wykonanie zobowiązań gwarancyjnych	168 900,69 zł	30.06.2014	Brak powiązań kapitałowych
11	BRE Bank S.A. O/Kraków	Asseco Poland S.A.	Gwarancja nr 07/070KPB/11 na zabezpieczenie dobrego wykonania umowy	52 508,54 zł	28.02.2014	Brak powiązań kapitałowych
12	BRE Bank S.A. O/Kraków	ECE Projektmanagement Polska	Gwarancja nr 07113/KMB/11 na gwarancja zwrotu zaliczki	57 161,91 EUR	16.11.2013	Brak powiązań kapitałowych
13	BRE Bank S.A. O/Kraków	ECE Szeged GmbH	Gwarancja nr 07/020/ZMB/12 na zabezpieczenie wykonania zobowiązań gwarancyjnych	40 466,63 EUR	03.04.2014	Brak powiązań kapitałowych
14	BRE Bank S.A. O/Kraków	ECE Szeged GmbH	Gwarancja nr 07008/ZMB/12 na zabezpieczenie wykonania zobowiązań gwarancyjnych	4 859,02 EUR	03.04.2017	Brak powiązań kapitałowych
15	BRE Bank S.A. O/Kraków	Polimex Mostostal S.A.	07118/KAP/12 gwarancja zwrotu zaliczki	350 893,17zł	31.01.2013	Brak powiązań kapitałowych
16	BRE Bank S.A. O/Kraków	Qumak Sekom S.A.	07103KMB12 na zabezpieczenie wykonania zobowiązań gwarancyjnych	82 902,52zł	30.10.2017	Brak powiązań kapitałowych
17	BRE Bank S.A. O/Kraków	Church Land Development Sp. z o.o.	07115KMB12 na zabezpieczenie wykonania zobowiązań gwarancyjnych	55 772,23zł	21.10.2015	Brak powiązań kapitałowych
18	EULER HERMES	Asseco Poland S.A.	10/010004/2012gwarancja właściwego usunięcia wad i usterek	55 605,67zł	15.11.2017	Brak powiązań kapitałowych
Razem EUR				398 725,56		
Razem PLN				1 057 039,30		

6.10. Informacje o udzielonych pożyczkach, ze szczególnym uwzględnieniem pożyczek udzielonych jednostkom powiązanym Emitenta z podaniem kwoty, rodzaju, i wysokości stopy procentowej, waluty i terminu wymagalności.

Udzielone pożyczki krótkoterminowe:

Dla ES-SYSTEM Rzeszów Sp. z o.o. w wysokości 900 000 zł, termin spłaty 26 października 2013 roku, oprocentowana według zmiennej stopy WIBOR 1 M plus 1,5% marży.

Udzielone pożyczki długoterminowe:

Dla ES-SYSTEM Wilkasy Sp. z o.o. w wysokości 1 400 000 zł z ostatecznym terminem spłaty 15 listopada 2015 roku, oprocentowana według zmiennej stopy WIBOR 1M plus 1,7% marży.
Dla ES-SYSTEM Wilkasy Sp. z o.o. w wysokości 3 000 000 zł z ostatecznym terminem spłaty 30 września 2013 roku, oprocentowana według zmiennej stopy WIBOR 1M plus 1,0% marży.
Dla ES-SYSTEM Rzeszów Sp. z o.o. w wysokości 900 000 zł, termin spłaty 30 września 2014 roku, oprocentowana według zmiennej stopy WIBOR 1 M plus 1,0% marży

6.11. Opis wykorzystania przez Emitenta wpływów z emisji (w przypadku emisji papierów wartościowych w okresie objętym raportem).

W okresie objętym raportem to jest w 2012 roku nie miał miejsca wpływ z emisji papierów wartościowych.

6.12. Objasnienie różnic pomiędzy wynikami finansowymi wykazanymi w raporcie rocznym a wcześniej publikowanymi prognozami wyników na dany rok.

ES-SYSTEM S.A. nie publikował prognoz finansowych na 2012 rok.

6.13. Ocena, wraz z jej uzasadnieniem, dotycząca zarządzania zasobami finansowymi, ze szczególnym uwzględnieniem zdolności wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań, oraz określenie ewentualnych zagrożeń i działań, jakie Emitent podjął lub zamierza podjąć w celu przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Tabela 17. Wskaźniki efektywności zarządzania zasobami finansowymi

L.p.	Opis pozycji	31.12.2012	31.12.2011
1.	Wskaźnik ogólnego zadłużenia	18,69%	16,82%
2.	Wskaźnik zadłużenia kapitałów własnych	22,99%	20,23%
3.	Wskaźnik płynności bieżącej	2,48	2,99
4.	Wskaźnik płynności szybkiej	2,05	2,50
5.	Cykl rotacji należności	110,35	105,38
6.	Cykl rotacji zobowiązań	67,32	60,39

Wszystkie podstawowe wskaźniki zadłużenia i płynności wykazują wartości mieszczące się w normach i wskazują na brak zagrożeń dotyczących zdolności ES-SYSTEM S.A. do generowania zysków i wywiązywania się z podjętych zobowiązań.

6.14. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych, w tym inwestycji kapitałowych, w porównaniu do wielkości posiadanych środków, z uwzględnieniem możliwych zmian w strukturze finansowania tej działalności.

W oparciu o przedstawione w niniejszym sprawozdaniu wyniki finansowe, a więc posiadane i wypracowane środki finansowe, poziom kapitałów własnych i zdolność kredytową Spółki, w ocenie Zarządu pozwolą zrealizować wszystkie zamierzenia inwestycyjne.

6.15. Ocena czynników i nietypowych zdarzeń mających wpływ na wynik z działalności za rok obrotowy, z określeniem stopnia wpływu tych czynników lub nietypowych zdarzeń na osiągnięty wynik.

W związku ze złożeniem przez Katowickie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego Budus S.A., które jest dłużnikiem ES-SYSTEM S.A., wniosku do sądu o ogłoszenie upadłości likwidacyjnej Zarząd podjął decyzję o utworzeniu rezerwy na należności przysługujące spółce od dłużnika w kwocie 403 278,58 zł, która to kwota obciążyła wynik finansowy za III kwartał 2012 roku.

6.16. Zmiany w podstawowych zasadach zarządzania przedsiębiorstwem Emitenta i jego grupą kapitałową.

2012 rok nie przyniósł znaczących zmian w zarządzaniu przedsiębiorstwem Emitenta i jego Grupy Kapitałowej.

6.17. Wszelkie umowy zawarte między Emitentem a osobami zarządzającymi, przewidujące rekompensatę w przypadku ich rezygnacji lub zwolnienia z zajmowanego stanowiska bez ważnej przyczyny lub gdy ich odwołanie lub zwolnienie następuje z powodu połączenia Emitenta przez przejęcie.

W 2012 roku nie zawarto umów tego rodzaju.

6.18. Wartość wynagrodzeń, nagród lub korzyści, w tym wynikających z programów motywacyjnych lub premiiowych opartych na kapitale Emitenta, w tym programów opartych na obligacjach z prawem pierwszeństwa, zamiennych, warrantach subskrypcyjnych (w pieniądzu, naturze lub jakiegokolwiek innej formie), wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych, odrębnie dla każdej z osób zarządzających i nadzorujących Emitenta w przedsiębiorstwie Emitenta, bez względu na to, czy odpowiednio były one zaliczane w koszty, czy też wynikały z podziału zysku; w przypadku, gdy Emitentem jest jednostka dominująca, wspólnik jednostki współzależnej lub znaczący inwestor - oddzielnie informacje o wartości wynagrodzeń i nagród otrzymanych z tytułu pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych; jeżeli odpowiednie informacje zostały przedstawione w sprawozdaniu finansowym - obowiązek uznaje się za spełniony poprzez wskazanie miejsca ich zamieszczenia w sprawozdaniu finansowym.

Tabela 18. Wysokość wynagrodzeń członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Imię i nazwisko	Funkcja	Wynagrodzenie w złotych (od 01.01.2012 do 31.12.2012)
Bogusław Pilszczek	Prezes Zarządu do dnia 31.08.2012	161 035,00
****		360 000,00
Leszek Ciupiński	Wiceprezes Zarządu ds. finansowych	425 966,28
Jacek Wysocki	Wiceprezes Zarządu ds. marketingu do dnia 09.05.2012, członek RN od 09.05.2012	201 093,19
*		320 432,16
***		28 202,32
Tomasz Budzyński	Członek Zarządu do dnia 26.09.2012	222 138,00
Paweł Orkisz	Członek Zarządu do dnia 09.05.2012	247 076,71
Bożena Ciupińska *	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	512 869,28
***		38 643,16
Arkadiusz Chojnacki ***	Członek RN	37 442,49
Jerzy Burdzy***	Członek RN	39 548,15
		220 761,20
Radosław Wojciechowski **	Członek RN	
***		38 169,00
Rafał Maciejewicz ***	Członek RN	38 243,12
Romuald Wojtkowiak	Prezes Zarządu od dnia 01.09.2012	327 811,77
Mirosław Butryn	Członek Zarządu od dnia 09.05.2012	198 918,61

* Wynagrodzenie pobrane z tytułu umowy o doradztwo zawartej z Emitentem.

** Wynagrodzenie pobrane przez spółkę, w której członek RN jest wspólnikiem, z tytułu umowy

o świadczenie usług prawnych zawartej z Emitentem (wartość netto).

*** Wynagrodzenie z tytułu zasiadania w Radzie Nadzorczej.

**** Wynagrodzenie z tytułu umowy dotyczącej należności licencyjnych.

6.19. Określenie łącznej liczby i wartości nominalnej wszystkich akcji (udziałów) Emitenta oraz akcji i udziałów w jednostkach powiązanych Emitenta, będących w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących (dla każdej osoby oddzielnie) [W przypadku spółek kapitałowych].

Tabela 19. Zestawienie stanu posiadania akcji przez osoby zarządzające i nadzorujące

Osoba	Funkcja w dniu 31.12.12	Stan na 31 grudnia 2012.	Wartość nominalna udziałów
Bożena Ciupińska – pośrednio poprzez Augusta Investments S.a.r.l.	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	12 125 355	4 001 367,15
Romuald Wojtkowiak	Prezes Zarządu	0	0
Jacek Wysocki – pośrednio poprzez Hedland Holdings S.a.r.l.	Członek Rady Nadzorczej	4 966 902	1 639 077,66
Leszek Ciupiński	Wiceprezes Zarządu	99 926	32 975,58
Mirosław Butryn	Członek Zarządu	50 133	16 543,89

6.20. Informacje o znanych Emitentowi umowach (w tym również zawartych po dniu bilansowym), w wyniku których mogą w przyszłości nastąpić zmiany w proporcjach posiadanych akcji przez dotychczasowych akcjonariuszy i obligatariuszy.

Na dzień bilansowy ani na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie są znane Emitentowi tego typu umowy.

6.21. Wskazanie posiadaczy wszelkich papierów wartościowych, które dają specjalne uprawnienia kontrolne w stosunku do Emitenta, wraz z opisem tych uprawnień.

Nie dotyczy.

6.22. Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych.

Program Motywacyjny obejmował lata 2007-2009 i został zakończony w 2010 roku.

6.22.1. Data zawarcia przez Emitenta umowy, z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych, o dokonanie badania lub przeglądu sprawozdania finansowego lub skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz okresie, na jaki została zawarta ta umowa.

W dniu 22 maja 2012 roku zostały zawarte z Kancelarią Porad Finansowo-Księgowych dr Piotr Rojek Sp. z o.o. umowy o dokonanie przeglądu skonsolidowanego półrocznego oraz badanie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ES-SYSTEM na dzień 31 grudnia 2012 roku oraz przeglądu jednostkowego półrocznego sprawozdania ES-SYSTEM S.A. oraz badania sprawozdania finansowego sporządzonego na dzień 31 grudnia 2012 roku z terminem wykonania umów odpowiednio do dnia 15 marca 2013 roku i 28 lutego 2013 roku.

6.22.2. Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych wypłaconym lub należnym za rok obrotowy, odrębnie za: badanie rocznego sprawozdania finansowego, inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego, usługi doradztwa podatkowego, pozostałe usługi. (Informacje należy podać także dla poprzedniego roku obrotowego⁶).

⁶ Obowiązek uznaje się za spełniony po przez wskazanie miejsca zamieszczenia informacji w sprawozdaniu finansowym.

Łączne wynagrodzenie wynikające z w/w umów wynosi 60 200 zł netto. Łączne wynagrodzenie za dokonanie badania sprawozdań finansowych za rok 2011 wyniosło 58 600 zł netto.

6.22.3. Pozostałej łącznej wysokości wynagrodzenia, wynikającego z umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych lub skonsolidowanych sprawozdań finansowych, należnego lub wypłaconego z innych tytułów niż określone w lit. b, dotyczącego danego roku obrotowego.

Emitent nie wypłacał innych wynagrodzeń podmiotowi badającemu sprawozdania finansowe.

7. ZNACZĄCE ZDARZENIA PO DNIU BILANSOWYM.

Ponadto po dacie bilansu nie wystąpiły istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową i majątkową Spółki.

8. OŚWIADCZENIA ZARZĄDU.

8.1. Prawdliwość ewidencji.

Zarząd ES-SYSTEM S.A. oświadcza, że według jego najlepszej wiedzy skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe oraz dane porównywalne zostały sporządzone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości i odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację finansową i majątkową ES-SYSTEM S.A. oraz jej wynik finansowy, oraz że sprawozdanie z działalności ES-SYSTEM S.A. w 2012 roku zawiera prawdziwy obraz rozwoju, osiągnięć oraz sytuacji ES-SYSTEM S.A. włączając w to opis podstawowych ryzyk i zagrożeń.

8.2. Wybór podmiotu do badania.

Zarząd ES-SYSTEM S.A. oświadcza, że Kancelaria Porad Finansowo-Księgowych dr Piotr Rojek Sp. z o.o. - podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, dokonujący badania skonsolidowanego sprawozdania rocznego ES-SYSTEM S.A. został wybrany zgodnie z przepisami prawa, oraz że Podmiot ten oraz biegli rewidenci dokonujący tego badania spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i normami zawodowymi.

9. PODPISY CZŁONKÓW ZARZĄDU.

Tabela 20. Podpisy osób reprezentujących spółkę

PODPISY OSÓB REPREZENTUJĄCYCH SPÓŁKĘ

Romuald Wojtkowiak Prezes Zarządu

Leszek Ciupiński Wiceprezes Zarządu

Mirosław Butryn Wiceprezes Zarządu
